คณะอนุกรรมาธิการตรวจร่างรัฐธรรมนูญ
ในคณะกรรมาธิการวิสามัญวิชาการตรวจร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
สภาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๐
วันจันทร์ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมาธิการ หมายเลข ๓๕๐๒ ชั้น ๕ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๘.๔๕ นาฬิกา

(นายมานิจ สุขสมจิตร ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุมครับ ต้นฉบับอยู่ในมือ ๑๖๖ มาตรา ทีนี้ท่านประธานอัครวิทย์แนะนำว่าการตรวจของเราเพื่อให้มันเร็วขึ้น ตัวหนังสือที่ไม่มีขีดฆ่า ไม่มีขีดเส้นใต้ เราไม่ต้องไปดูมันแล้ว เพราะว่ามันมีมาแต่ของเดิมอย่างนี้แล้วไม่มีใครมาแตะต้องมัน เราดูเฉพาะส่วนที่ขีดเส้นใต้และขีดฆ่าเท่านั้นนะครับ นั่นเรื่องหนึ่งนะครับ

อีกเรื่องหนึ่งวิธีบันทึก ผมอยากหารืออย่างนี้ว่า เราแทนที่จะเอาทั้งหมดมาแล้วก็มานี่ เราก็บันทึกลงไปเลยว่า มาตรา ๘๘/๑ แก้คำนี้ ควรจะแก้คำนี้แค่นั้นนะครับ ไปมาตรา ๑๐๐ คำนี้มันไม่สอดคล้องกับคำเช่นเดียวกันในมาตราโน้น มันจะได้ง่ายเวลาตรวจนะครับ เพราะฉะนั้นผลการตรวจของเราบางทีมันอาจจะออกมาสักหน้า ๒ หน้าเท่านั้น

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐิ์ : ขออนุญาตท่านประธาน คือท่านประธานได้กำหนดทิศทางของการทำงานเราก็ดีครับ ผมก็อยากจะขอเสนอเพิ่มเติมไปว่า นอกจากที่จะดูตรงที่ขีดฆ่าหรือขีดเส้นใต้เป็นเรื่องที่มีการแก้ไขแล้ว หากท่านกรรมาธิการท่านใดไปเจอที่ไม่ใช่ชัด ๆ จะ ๆ ว่ามันเรื่องหลุดก็ขอเพิ่มได้เช่นกัน ถ้ามันหลุดจริงนะครับ แต่ว่าเราไม่ได้ไปเดินเสนอแก้ไขในเรื่องหลักการ สมมุติมันหลุดว่าพิมพ์ผิดอะไรอย่างนี้ หรือดูแล้วก็หายไปจริง ๆ ก็เป็นข้อเสนอเพิ่มได้เหมือนกัน

แล้วก็อีกประเด็นหนึ่งอย่างที่ท่านประธานว่ารูปแบบ รูปแบบการทำนี่คงจะไม่ต้องทำยากเหมือนคราวที่แล้วที่ว่าเป็นตารางเปรียบเทียบ ก็คงจะเป็นเรื่องที่ว่าไล่ทีละมาตรานะครับ มาตราไหนที่ไม่มีอะไรเสนอแนะก็ไม่ต้องใส่ไป เช่น มาตรา ๕ มี ก็ใส่มาตรา ๕ แล้วก็กระโดดไปมาตรา ๑๕ แล้วในมาตรา ๕ ก็มีเพียงว่าลอกของเขามาตรงเฉพาะวรรคนั้นที่มีปัญหาที่จะเสนอแนะนะครับ เฉพาะวรรคนั้น แล้วก็อีกย่อหน้าหนึ่งเขียนว่า ข้อเสนอแนะ ก็เสนอแนะว่ามันควรจะอย่างไรสั้น ๆ เท่านั้นเอง โดยหลักจริง ๆ ก็คือเกี่ยวกับเรื่องหลักภาษาไทยเป็นหลักใหญ่นะครับ และทางเจ้าหน้าที่จะได้ทำง่าย ๆ

สรุปแล้วก็คือว่า เอาเฉพาะมาตราที่มีข้อผิดพลาดในเรื่องหลักภาษา และเฉพาะวรรคนั้นแล้วก็ลอกไปเฉพาะวรรคนั้น ไปบทบัญญัติ แล้วก็ใส่ข้อเสนอแนะว่าในวรรคนั้นต้องการจะให้ทำอะไรสั้น ๆ

แล้วอันนี้ทำงานง่ายด้วย แล้ววิธีรูปแบบในการทำงานของคณะอนุกรรมาธิการเรา ซึ่งท่านประธานก็ได้กรุณาไปได้ Paper มาเป็นปัจจุบัน คือ ตอนนี้ท่านให้เรามาแล้ว ๘๖ มาตรา แล้วก็เดี๋ยวจะได้อีก เรียกว่าได้ทันกับเมื่อวานเลย แล้วก็ถึงมาตรา ๑๖๖ เลยนะครับ ทีนี้ที่เราทำงานก็ถูกเวลาจำกัด โดยเฉพาะท่านประธานกับผมก็เป็น สสร. ก็ต้องไปประชุม ๐๙.๓๐ นาฬิกา ซึ่งถ้าหากว่าอนุกรรมาธิการเราได้มีการทำงานก็ทำต่อไปได้ ทำต่อไปได้โดยที่ว่าในขณะที่เราเปิดประชุมก่อน สสร. ประชุม ท่านประธานกับผมก็จะมา แต่ถ้าเกิดว่าในระหว่างนั้นไม่มีมาตราสำคัญก็อาจจะมาร่วมช่วยดูด้วยได้ หรือว่าเกิดมันมีปัญหาอะไรจริง ๆ ทางฝ่ายกรรมาธิการเราก็โทรหาท่านประธาน โทรหาผม เพื่อมาดูช่วยกันแก้ไขปัญหาก็ได้เหมือนกันนะครับ อันนี้ก็เป็นเรื่องที่ผมอยากจะรบกวนพวกพี่ ๆ ว่า อาทิตย์นี้เป็นอาทิตย์ที่ทางคณะอนุกรรมาธิการตรวจร่างรัฐธรรมนูญคงจะเป็นอาทิตย์ที่ต้องทำงานกันเต็มที่ แล้วก็บทบาททั้งหมดคงจะมาอยู่ที่เราแล้ว เพราะว่าถ้าเราทำให้ทันแนบไปพร้อมกับพวกสภา พอถึงวันที่ ๑ วันสุดท้ายของ สสร. ที่ประชุมแล้ว เราก็สามารถที่จะประชุมของวันนั้นเพียงไม่กี่มาตราของวันนั้น แล้วก็วันที่ ๒ เราก็สามารถที่จะสรุปเพื่อเสนอให้กรรมาธิการวิชาการชุดใหญ่ของเราพิจารณา แล้วกรรมาธิการชุดใหญ่วันที่ ๒ ก็อาจจะทำเรื่องเสนอไปยัง สสร. เพื่อส่งพิมพ์ได้เลย แล้ววันที่ ๖ ก็สามารถที่จะให้ สสร. ลงมติว่าจะรับหรือไม่รับทั้งเล่มได้ ขอบคุณครับท่านประธาน

ประธาน : ขออนุญาตพูดหน่อย คือเดี๋ยวสักพักผมอาจจะต้องขอออกไปก่อนนะครับ ผมมีประชุมกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญอยู่ข้างล่าง ฝากท่านสมเกียรติช่วยดูแลต่อนะครับ แล้วก็อีกอันหนึ่งเดี๋ยวต้นฉบับยังไม่ขึ้นมา แต่ขณะนี้อยากจะบอกให้พวกเรารู้ อย่างเช่น เปิดไปแล้วไปเจอสีดำ ๆ อย่างนี้ สีดำ ๆ อย่างนี้แสดงว่าเขาไม่เอานะครับ ไม่ต้องไปดูมัน เนื่องจากว่ามันไปเชื่อมโยงกันกับที่อื่น แล้วก็ที่อื่นเขามีอยู่แล้ว มันไม่เกี่ยวข้องแล้วถ้าเป็นดำ ๆอย่างนี้ไม่ต้องไปดูมันนะครับ เดี๋ยววันนี้ในสภาใหญ่จะเริ่มมาตรา ๑๖๙ แล้ว นี่เราได้มาถึงมาตรา ๑๖๖ อันนี้เรียกว่าได้ทันสมัยมากที่สุดแล้วเท่าที่เราจะได้ คือไปขอเขามาสด ๆ ร้อน ๆ เมื่อคืนนี้ตอนดึกแล้ว เดี๋ยวถ้าเผื่อมีอนุกรรมาธิการมาเพิ่มอีกก็ช่วยฝากบอกเขาด้วยว่าวันที่ ๒ เชิญแต่เช้าเลย ๐๘.๓๐ นาฬิกา เรามาคุยกันก่อนเพื่อที่จะเข้าประชุมกรรมาธิการชุดใหญ่อีกทีหนึ่งนะครับ กรรมาธิการชุดใหญ่จะประชุม ๐๙.๐๐ นาฬิกา เขากำหนดห้องไว้หรือยัง วันที่ ๒ ท่านอัครวิทย์บอกหรือยังครับ เดี๋ยวติดต่อท่านอัครวิทย์แล้วกันว่าจะประชุมห้องไหนอย่างไร แต่ว่าของเรามาประชุมก่อนก็แล้วกันนะครับ ใช้ห้องเดียวกันได้ก็ดีจะได้ไม่ต้องย้ายบ่อย ๆ ผมก็จะดูว่ามันได้มาเป็นกอบเป็นกำพอที่จะมานั่งพิจารณากันหรือยังแล้วก็จะเชิญมานะครับ เอาอย่างนั้นดีกว่าสักวันสองวันก็คงจะพอได้ แล้ววันที่ ๒๗ ๒๘ อะไรพวกนี้นะครับ อาจจะได้เป็นกอบเป็นกำแล้วเราจะขอนัดอีกทีหนึ่ง ถ้านัดกะทันหันก็คงไม่ว่ากันนะครับ ถ้าอย่างนั้นขอฝากท่านเสริมเกียรติไว้นะครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงขณะนี้ นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : สวัสดีท่านกรรมาธิการทุกคนอีกครั้งนะครับ ก็เป็นเรื่องที่เมื่อกี้พี่ทรงยังไม่ได้เข้ามา ทางเราก็ได้บอกรูปแบบที่เราทำงานตรงนี้ว่า อาทิตย์นี้เป็นอาทิตย์ที่ชุดเราจะต้องทำงานกันเต็มที่ ทำงานไล่ไปพร้อม ๆ กับชุด สสร. นะครับ โดยที่ว่าวันนี้เราได้มา ๑๖๖ มาตรา เราก็สามารถที่จะเอามาดู แล้วก็วันต่อ ๆ ไปเราก็สามารถจะเอาของ สสร. ที่ได้แต่ละวันไปดู ซึ่งอาจจะนัดทุกวันหรืออาจจะนัดวันเว้นวันก็สุดแล้วแต่ที่ประชุมว่าเห็นเหมาะสมนะครับ แต่หลักก็คือว่าเราจะไปคู่พร้อม ๆ กับเขา เรียกว่าตามหลังเขาไปก้าวเดียวเอง แล้วพอวันสุดท้ายคือวันที่ ๑ ของ สสร. ซึ่งเป็นวันสุดท้ายในการประชุม มาตราสุดท้ายเราก็จะมีไม่กี่มาตราของวันนั้นประชุมนะครับ ซึ่งเราสามารถจะประชุมเช้าวันที่ ๒ ได้เลย เพราะว่ามันมีไม่กี่มาตราของวันที่ ๑ แล้วเมื่อเราประชุมเสร็จเราก็สามารถที่จะประชุมเช้าวันที่ ๒ ได้เลย เพราะว่ามีไม่กี่มาตราหรอกของวันที่ ๑ แล้วเราประชุมเสร็จเราก็สามารถที่จะเอาชุดทั้งหมดที่เราประชุมส่งให้คณะวิชาการชุดใหญ่ได้ แล้ววันที่ ๒ เขาก็จะเอาทั้งหมดเสนอไปยัง สสร. เพราะว่าหลังจากนั้นวันที่ ๒ ไปแล้วเขาจะส่งโรงพิมพ์ พิมพ์รัฐธรรมนูญทั้งฉบับเลยที่ว่าผ่านการพิจารณาจาก สรร. แล้ว แล้วก็จะลงมติกันวันที่ ๖ ว่า สสร. ๑๐๐ คนจะรับหรือไม่รับ ซึ่งถ้าเกิด สสร. รับ ก็ต้องเอารัฐธรรมนูญนี้ไปเผยแพร่ให้ประชาชนทั้งประเทศ แล้วก็ให้ประชาชนเข้าใจว่ามีบทบัญญัติอะไร โดยเฉพาะเรื่องสำคัญ เรื่องศาสนาพุทธ เรื่องรัฐสภา สภา ๒ สภา ที่มา จำนวนอะไรต่ออะไร รวมทั้งสิทธิเสรีภาพด้วยนะครับ เพื่อที่จะให้ประชาชนเข้าใจถึงรัฐธรรมนูญฉบับนี้ดีที่สุด แล้วก็จะได้รู้ว่าถูกใจไหม วันที่ ๑๙ สิงหาคม ก็เป็นวันตัดสินว่าประชาชนทั้งประเทศจะรับหรือไม่รับ อันนี้คือหลักกว้าง ๆ ดังนั้นก็จะกราบเรียนว่าในการทำงานของคณะอนุกรรมาธิการของเราที่ตรวจร่างรัฐธรรมนูญนี้คงจะเริ่มตั้งแต่วันนี้ แล้วก็ต่อจากนี้ไปอีกวันเว้นวันหรืออะไรก็แล้วแต่พวกเราจะพิจารณากันนะครับ แต่การทำงานตรงนี้ ผมกับท่านประธานมานิจก็จะมาร่วมเปิดทุกครั้ง แล้วก็ถึงเวลาก็จะต้องขออนุญาตไปทำหน้าที่ที่ สสร. แล้วถ้าเกิดว่างก็จะแวะมาดู แล้วถ้าพวกเรามีปัญหาที่จะหารือก็โทรตามตัวได้ เพราะอยู่ตึกใกล้ ๆ กันก็วิ่งไปวิ่งมาได้นะครับ ก็กราบเรียนว่าต้องขอประทานโทษพวกพี่ ๆ ที่ว่าบางครั้งผมอาจจะโดดไปบ้างก็ให้อภัยหน่อย แล้วก็วิธีการทำงานเมื่อกี้ท่านประธานกำหนดหน้าที่ตรงว่าเราไม่ต้องไปทำเหนื่อยแบบคราวที่แล้ว ไม่ต้องทำตารางเปรียบเทียบ เพราะว่าอันนี้เราคงไม่มีข้อเสนอในเรื่องหลักการแล้ว เพียงแต่ว่าจะดูเฉพาะมาตราที่มีการขีดฆ่าหรือขีดเส้นใต้ว่ามีการแก้ไขตรงนั้น เราก็ดูว่ามีผิดพลาดไหมที่เขาไปแก้ไขเพิ่มเติม ถ้ามาตราไหนไม่มีเราไม่ต้องไปใส่ สมมุติว่า ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ไม่มี มี ๖ ก็ใส่มาตรา ๖ มาตรา ๖ นี่เราก็ลอกเฉพาะวรรคที่มีปัญหานั้นนะครับ ลอกมาทั้งหมด แล้วก็พอเสร็จจากนั้นพอบรรทัดต่อมาเราก็ย่อหน้าว่าเป็นข้อเสนอแนะ ว่าตรงนี้มันมีผิดอะไร เช่นว่าถ้อยคำ และ หรือ ซึ่งโดยมากพิมพ์ผิดหรือว่าความมันหายไป ก็ข้อเสนอแนะอย่งนี้เท่านั้น แล้วก็ถ้าเกิด ๖ ไป แล้วก็ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ไม่มีก็ไปถึง ๒๐ เลยอะไรอย่างนี้ ก็เอาเฉพาะมาตราที่มีข้อเสนอแนะเท่านั้น แล้วเราก็จะทำงานง่ายขึ้น แล้วรูปแบบก็ไม่ยุ่งยากนะครับ แต่ว่าไม่ได้หมายความว่าถ้าไม่มีขีดเส้นใต้หรือขีดฆ่าแล้วจะไม่ต้องเสนอ

ถ้าเกิดท่านใดไปอ่านเจอว่า มันหลุด มันผิด ก็ต้องเสนอนะครับ อันนี้เอาหลักไปอย่างนั้นนะครับ ก็ต้องเป็นอย่างนี้ครับ ทีนี้วิธีทำงานต่อไปนี่ พอเรารู้กำหนดอย่างนี้แล้วไม่ทราบว่าพี่ ๆ มีอะไรที่สงสัยหรือว่าจะเสนอแนะรูปแบบการทำงานไหม ถ้าไม่มีเราจะได้ดูกันไปเลยนะครับ พี่สุกรีเชิญครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ เนื่องจากว่าเป็นสิ่งที่ใหม่เพิ่งจะมาดูเดี๋ยวนี้เอง ขอเวลาในการที่จะนั่งอ่านก่อนสักครึ่งชั่วโมงหรือว่า ๒๕ นาที แล้วเดี๋ยวเราค่อยคุยกันครับ จะได้ไล่ไปได้

ประธาน : ต่างคนต่างดู คราวนี้ดูเลยไม่คุย แล้วเดี๋ยวอีก ๒๐ นาทีค่อยคุยกัน

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : มาตรา ๒๙ วรรคท้าย เท่าที่ผมคิดได้จะต้องติดกันนะครับ และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้น มิได้ ต้องติดกัน

เลขานุการ : มาตรา ๑ ตั้งแต่คำว่า จะแบ่งแยกมิได้ ให้วรรค ต่อมา มาตรา ๙ คำว่า อัครศาสนูปถัมภก นั้นควรจะอยู่บรรทัดเดียวกันครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ในหลักภาษาไทยความสละสลวยนี่ ควรวรรคหรือควรติดกัน ทางฝ่ายท่านสุพจน์เสนอว่าควรวรรค ฝ่ายพี่ทรงว่าควรติดกัน ไม่ทราบว่าหลักภาษาไทยใครเก่งบ้าง นี่เป็นเพราะเราไม่มีกฤษฎีกาและมีนักภาษามา น้อง ๆ ดูฉบับปี ๒๕๔๐ สิเขาติดไหม ใครเอามาบ้าง ใครมีฉบับปี ๒๕๔๐ บ้างไหม อันนี้เดี๋ยวติดไว้ก่อน เปรียบเทียบไม่รู้เขาพิมพ์มาตรงหรือเปล่า อย่างนั้นติดไว้ก่อนแล้วกัน เอาเป็นมาตราต่อไปพี่ทรง ปี ๒๕๔๐ แยกหรือ สรุปแล้วอันนี้มันไม่ใช่มาตรฐาน มันเป็นการพิมพ์ซึ่งเอามาใช้เป็นแบบว่า ปี ๒๕๔๐ อย่างไรต้องไปดูของจริง อันนี้ผ่านมาตรา ๑ พี่ทรงมาตราอื่นมีไหม ตอนนี้มีมาตรา ๙ แล้ว ต่อมาตรา ๙ มีไหม มาตรา ๙ คำว่า อัครศาสนูปถัมภก ให้อยู่ติดกันนะ ต่อไปพี่สุพจน์ครับ มาตรา ๑๐ มีไหมครับ

เลขานุการ : ผมขอย้อนมานิดมาตรา ๕ คำว่า ย่อม จะต้องติด อยู่ กับ อยู่ ไหม หรือได้ใจความ ย่อม อยู่

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ควรจะอยู่บรรทัดเดียวกันไหมครับ หมายถึงว่าควรจะอยู่บรรทัดเดียวกันไหม คำว่า ย่อม จำเป็นไหม ย่อม ควรจะอยู่บรรทัดเดียวกับ อยู่ ไหม เพราะมันโดดไปอยู่คำเดียว ควรนะครับ ควรก็เสนอไปได้

เลขานุการ : มาตรา ๕ คำว่า ย่อม นั้นควรจะอยู่ติดกับคำว่า อยู่ นะครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ไม่ควรไปโดดอยู่คำเดียว ช่วยดูมาตรา ๑ นะครับ คือบังเอิญมันไม่มีปัญหาเพราะว่า จะแบ่งแยกมิได้ มันอยู่คนละบรรทัดตรงนี้ ก็เลยตอบคำถามไม่ได้ว่าวรรคหรือต้องติดกัน ใช่ไหมพี่พจน์ ในหนังสือบังเอิญมันอยู่คนละบรรทัด ก็เลยตอบคำถามไม่ได้ว่าควรจะวรรคหรือติดกันใช่ไหม มันเป็นเรื่องบังเอิญที่เอามาให้แล้วมันตอบคำถามไม่ได้เลย เอาอย่างไรดี ตอนนี้ผมไม่มีความรู้อะไรเลย และตอนนี้เราเองผมดูแล้วพวกเราอาจจะพอรู้บ้าง แต่อาจจะไม่อาจจะยืนยันได้ว่าถูกผิดเป็นอย่างไร อันนั้นก็ถือว่าติดกันไปก่อนแล้วกันนะ

เลขานุการ : ที่บอกว่า จะกระทำมิได้ พอบอก จะ ปั๊บนี่จะวรรค หน้า ๑๐ วรรคสาม สุดท้ายเลย ที่สุดท้ายว่า จะกระทำมิได้

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : วรรคสาม เขาวรรคไว้ใช่ไหมครับ

เลขานุการ : เขาวรรคไว้ แล้วก็มาดูหน้า ๑๑ บรรทัดที่ ๕ จะกระทำมิได้ ก็วรรคอีก แล้วก็มาตรา ๓๔ จากข้างล่างขึ้นไป บรรทัดที่ ๓ จะกระทำมิได้ ก็วรรคอีก

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เอาอย่างนี้ดีกว่าพี่สุพจน์ ผมพอตอบคำถามได้แล้ว พี่ช่วยกรุณามีข้อเสนอแนะของมาตรา ๑ ไปเลยว่าเอาตามที่เราว่า ให้แบ่งแยก ทั้งนี้ เพื่อให้คล้องกับมาตราที่พี่ว่าเมื่อกี้นี้ พี่ต้องใส่ไปด้วย เพราะถ้าพี่ไม่ใส่ไปนะ เราไม่มีเหตุผลนี่ เขาจะหาว่าติดกันไม่เป็นอะไร แต่ถ้าพี่

ยกตัวอย่างอย่างเมื่อกี้นี้ว่า มาตรา ๓ - ๔ อันที่พี่ว่า มันก็แยก มันต้องวรรค แล้วเขาจะเห็นมันจริงนะพี่นะ พี่พจน์ช่วยใส่มาตราไปด้วยว่ามีอะไรบ้าง

เลขานุการ : มาตรา ๓๐ วรรคสาม ที่คำว่า จะกระทำมิได้ วรรค

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ก็ไม่ต้องไปล้อถ้อยคำไปว่า มันมีการวรรคไว้ดังปรากฏตาม มาตรา ๓๐ วรรคสาม แล้วก็เมื่อกี้ว่าอะไรอีกนะ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ขออนุญาตครับ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ไม่เว้นวรรค จะกระทำมิได้

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : มาตรา ๓๔ แต่มาตรา ๓๒ วรรคสาม ก็วรรคนะ มาตรา ๓๒ ก็ใส่ตามนี้ไปก่อน มาตรา ๓๐ วรรคสาม มาตรา ๓๒ วรรคสาม และมีอะไรอีก มาตรา ๓๔ วรรคสาม ก็วรรค ก็มีมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔

เลขานุการ : มาตรา ๓๓ ก็วรรค

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔

เลขานุการ : มาตรา ๓๓ ก็มีวรรค มาตรา ๓๔ ทั้งวรรค ทั้งไม่วรรค

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เอาตามนี้ว่าวรรคไว้ก่อนแล้วกันนะ เอาตามนี้ไปก่อน เอาแค่นี้ จะได้ไม่เสียดาย มันมีปัญหาเรื่องมาตรา ๑ พี่สุกรี โอ.เค. นะ ทีนี้ต่อไปก่อนมาตรา ๙ มีมาตราอื่นไหมครับ

เลขานุการ : มาตรา ๕ คำว่า ย่อม ต้องอยู่คำเดียวกับ อยู่ นะครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ย่อม จะโดดอยู่คำเดียว

เลขานุการ : แล้วต่อไปก็มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ ไม่มีปัญหานะครับ ผ่านนะครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ทางฝ่ายเลขานุการทันนะครับ มาตรา ๙ อัครศาสนูปถัมภก อยู่ติดกันนะครับ ต่อไปมาตรา ๑๑

เลขานุการ : มาตรา ๑๑ มีไหมครับท่าน ไม่มีนะครับ มาตรา ๑๒ นี่ประกอบเป็น คณะองคมนตรี คณะ นี่แยกอยู่ได้ไหม

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : แต่ทีนี้ว่าบรรทัดมันเต็ม ถ้ามันติดกันจะทำให้ไม่สวย เพราะว่า หลักการทำงาน ผมเคยทำเอกสารวิจัย เขาจะให้ความเหลื่อมของสุดบรรทัดให้น้อยที่สุดเลย แต่ทีนี้ ถ้ามันเหลื่อมไปอีกตั้ง ๓ - ๔ ตัวอักษรมันเยอะเลย

เลขานุการ : ก็บอกไป ผมก็บอกไปว่าควรจะติด คือเขาจะทำอย่างไรได้

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เขาไม่ทำก็ช่างเขา โอ.เค. ครับ ต่อไปเลยพี่

เลขานุการ : มาตรา ๑๓ มีไหมครับ ไม่มีผ่านนะครับ มาตรา ๑๔ ไม่มีนะครับ มาตรา ๑๕ ก็ไม่มี เพราะเมื่อกี้ตกลงกันแล้วว่า เพื่อ ลอยไว้ไม่เป็นไร มาตรา ๑๖

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ควรจะติดไหมครับ องคมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก หรือ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผมมีความเห็นนะ อันนี้ผมอาจจะผิดนะ เพราะว่าผมเห็นว่า พ้นจากตำแหน่ง มันมี ๓ สาเหตุ มันควรจะแยกจากกันเพื่อให้เกิดความอ่านง่าย แยกดีกว่าพี่ มาตรา ๑๖ ผ่าน มาตรา ๑๗ ครับ มาตรา ๑๘ ครับ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : มาตรา ๑๘ และ แต่ทีนี้ที่เราเคยเรียนหลักภาษา และ หรือ ตามหลักเขาบอกว่า ข้อความจะต้องติดกับข้างหน้ากับหลัง แต่แล้วแต่ดุลยพินิจนะครับ คำว่า และ หรือ ที่เราเรียนมา แต่ว่าถ้าจะพิจารณาว่าจะเป็นเน้นคำ เน้นสาระนั่นก็อีกประเด็นหนึ่ง นี่ผมให้ความเห็นไว้

เลขานุการ : แต่ที่ผ่าน ๆ มา และ ก็วรรค

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือมันต้องการว่าคล้าย ๆ ว่าแยกความหมาย ผ่านไปก่อนแล้วกันครับ เชิญต่อครับ

เลขานุการ : มาตรา ๑๙ ครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เดี๋ยวพี่สุกรีเพิ่มได้ครับ อันนี้ว่าไปก่อนครับ

เลขานุการ : มาตรา ๑๙ นะครับ ค่อย ๆ ก็ได้ครับ ไม่เป็นไร เดี๋ยวเรายังมีเวลาเยอะ มีไหมครับไม่มีผ่านนะครับ มาตรา ๒๐ มีไหมครับ ไม่มีนะครับ ดูหน้า ๖ นิดหนึ่ง มาตรา ๒๐ มีหน้า ๖ หน่อย

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เดี๋ยวผมขออนุญาตนะครับ ให้พี่สุพจน์ช่วยทำหน้าที่นะครับ

เลขานุการ : ได้ครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขอบคุณมากครับ ถ้ามีอะไรก็โทรเรียกได้

เลขานุการ : มาตรา ๒๐ มีไหมครับ ผ่านนะครับ มาตรา ๒๑ คือเราแก้ตรงนี้ไม่ได้เลย มาตรา ๒๑ ไม่มี มาตรา ๒๒ ครับ มาตรา ๒๒ ยาวหน่อย ค่อย ๆ ก็ได้ครับ ผ่านนะครับ มาตรา ๒๓ ครับ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : คำว่า สืบราชสันตติวงศ์ ควรจะอยู่บรรทัดเดียวกัน

เลขานุการ : แต่ก็คงไม่มีปัญหาเพราะว่าบรรทัดแรก ที่ ยังลึกเข้าไปตั้งเยอะนะครับ มาตรา ๒๓ คำว่า สืบ ควรจะต่อเนื่องกับคำว่า ราช มาตรา ๒๓ นะครับ บรรทัดที่ ๒ ของวรรคสอง ตรงผู้สืบราชสันตติวงศ์ นี่คงไม่เป็นไร สืบราช คงไม่มีปัญหานะครับ ผ่านนะครับ ----------

มาตรา ๒๔ บรรทัดที่ ๖ คำว่า เป็น จะต้องต่อเนื่องกับ ผู้ แล้วบรรทัดต่อมาก็ พระรัชทายาท รัชทายาท น่าจะต่อกัน คำว่า พระ ด้วยใช่ไหมครับ ตั้งแต่คำว่า พระ จะต้องต่อเนื่องกับคำว่า รัชทายาท นะครับ ต่อไปหน้า ๘ บรรทัดที่ ๓ สุดท้ายเลยนะครับ มาใช้บังคับ จะต้องติดไหมครับ เว้นนะครับ ต่อไปมาตรา ๒๕ ครับ ผ่านนะครับ

หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ ๑ บททั่วไป มาตรา ๒๖ ไม่มีนะครับ ผ่าน มาตรา ๒๗ ไม่มีนะครับ ผ่านครับ ไปหน้า ๙ มาตรา ๒๘ ผ่านนะครับ มาตรา ๒๙ ครับ มาตรา ๒๙ เดิม คำว่า ไว้ บรรทัดที่ ๒ ให้ต่อเนื่องกับคำว่า รับรอง แล้วก็บรรทัดที่ ๔ คำว่า มิได้ นั้น ให้ติดกับคำว่า นั้น

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : แล้วดูต่อไปวรรคสองนะครับ บรรทัดที่ ๓ คำว่า ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่ง และขอเว้นไปเลยนั้น เติมคำว่า รัฐธรรมนูญ ลงไปด้วยครับ

เลขานุการ : อันนี้เราคงเติมอะไรไม่ได้แล้ว

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : อันนี้ถ้าดูตามความมุ่งหมายแล้ว แห่ง แล้วก็หายไปเฉย ๆ เพราะฉะนั้นแห่งอะไรนะครับ แล้วก็ดูตามร่างเดิม ก็ว่า แห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจตรากฎหมาย เพราะฉะนั้นคำว่า รัฐธรรมนูญ ที่เขาตัดออกตรงนี้ผิด จะต้องใส่เข้าไปด้วยครับ ไม่อย่างนั้นความมันจะหายไปเลย คือคำว่า รัฐธรรมนูญ เขาตีออกไปโดยที่ความจริงทางรัฐธรรมนูญถึงจะถูก อันนี้ผมว่าเติมเข้าไปได้ แล้วขีดเส้นใต้คำว่า รัฐธรรมนูญ ด้วย

เลขานุการ : บรรทัดที่ ๓ ของมาตรา ๒๙ วรรคสอง พี่สุกรีบอกว่าที่เขาขีดเส้นใต้ไว้ว่า ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่ง ให้เติมต่อท้ายคำว่า รัฐธรรมนูญ ไว้ด้วย น่าจะตกคำว่า รัฐธรรมนูญ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : บทนี้จะสังเกตให้ดีว่าจะต้องระบุบทบัญญัติ บทบัญญัติอะไร บทบัญญัติต้องแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจตรากฎหมาย เพราะฉะนั้น คำว่า รัฐธรรมนูญ ที่เขาตีออกไปนั้นตีผิดเท่านั้นเอง ผมเข้าใจอย่างนั้น ถ้าดูตามร่างเดิมที่เขียนมามันจะเขียนไว้ชัดเจนเลยมีคำว่า แห่งรัฐธรรมนูญ ด้วย

เลขานุการ : ซึ่งไม่ต้องเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้เท่าที่จำเป็น ตรงวรรคสองจั่วหน้าก็บอก กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย ได้ไหมพี่

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ก็น่าจะได้นะครับ ตัดคำว่า แห่ง ออกนะครับ ต้องระบุบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการตรา

เลขานุการ : น่าจะตัดคำว่า แห่ง ออกนะครับ

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : ขออนุญาตนะครับ ถ้าเกิดว่าดูตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มาตรา ๒๙ วรรคสอง เขาก็จะใช้คำว่า ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ คือมีคำว่า บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ถ้าเผื่อยึดรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ผมว่าน่าจะถูกกว่า เพราะเหตุว่าถ้าดูจริง ๆ แล้วความที่อ่านอย่างต่อเนื่องแล้วมีคำว่า แห่งรัฐธรรมนูญ ตรงนี้มันจะครบความกว่านะครับ

เลขานุการ : ให้เพิ่มคำต่อท้ายคำว่า รัฐธรรมนูญ ไปด้วยนะครับ ต่อมาวรรคสามไม่มีอะไรนะครับ

ต่อไปหน้า ๑๐ ครับ ส่วนที่ ๒ ว่าด้วยความเสมอภาค มาตรา ๒๗ บรรทัดที่ ๒ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ก็คงไม่มีปัญหา แต่ว่าควรจะติดกัน คำว่า ย่อมได้ ได้ กับ ย่อม ควรจะติดกันนะครับ อันนี้น้ก็เหมือนกัน วรรคสี่ มาตรา ๓๐ บรรทัดที่ ๒ ย่อม ไม่ถือ ย่อม ไม่นี่ ควรจะติดกัน

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : มาตรา ๓๐ วรรคไหนที่ย่อมต้องติดคิดว่าไม่ครับ

เลขานุการ : มาตรา ๓๐ วรรคสุดท้ายเลยครับ บรรทัดที่ ๒ แล้วคำว่า โดยไม่เป็น แล้วก็มาอีกบรรทัดหนึ่ง ธรรม เป็นธรรม ต้องต่อกันไหม ผมว่าน่าจะต้องต่อนะครับ คำว่า เป็น น่าจะต่อเนื่องกับคำว่า ธรรม ต่อจากเมื่อกี้นี้ ย่อมไม่ถือ มาตรา ๓๑ ไม่มีอะไร ผ่านนะครับ

ส่วนที่ ๓ สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล มาตรา ๓๒ ครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : มาตรา ๓๒ ดูตามในวรรคหนึ่ง

เลขานุการ : บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : บรรทัดที่ ๓ เรื่องที่จะแก้ไข ถ้าดูตามความมุ่งหมายเดิมที่ร่างเอาไว้ การจับ คุมขัง การตรวจค้น อยู่รวมกัน แต่ว่าการแปรญัตติของกรรมาธิการต้องการที่จะแยกให้การตรวจค้นตัวบุคคลนั้นไม่จำเป็นต้องมีหมายศาลนะครับ จากการฟังการอภิปรายของกรรมาธิการแล้ว เขาจึงแยกออกมาว่า การจับ หรือคุมขังบุคคลโดยมิได้มีคำสั่งหรือหมายศาล ตรงนี้หมายความว่า จะกระทำมิได้ อันนี้คือจริง ๆ แล้วความมุ่งหมายอย่างนี้ แล้วก็มาอีกท่อนหนึ่งก็คือ การตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ แล้วก็ เว้นแต่ตามที่อาศัยอำนาจตามที่กฎหมายบัญญัตินะครับ ความมุ่งหมายเขาต้องการอย่างนั้นใช่ไหมครับ คือดูตามการแปรญัตติของกรรมาธิการแล้ว หมายความว่า การจับ หรือคุมขังบุคคลโดยมิได้มีคำสั่งของหมายศาลนี่เป็นท่อนที่ ๑ นะครับ การตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำอันกระทบกระเทือนต่ออะไรต่าง ๆ เป็นท่อนที่ ๒ จะกระทำมิได้ ----------

เพราะฉะนั้นผมจึงขอแก้เป็นอย่างนี้นะครับ ฟังให้ดีนะ การจับ ตัดคำว่า หรือ ออก คุมขังบุคคลโดยมิได้มีคำสั่งหรือหมายศาล แล้วก็เว้นวรรค เติมคำว่า หรือ หรือการตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจตามที่กฎหมายบัญญัติ เพราะฉะนั้นคำว่า หรือ ของผมก็คือว่า ย้ายคำว่า หรือ ระหว่าง การจับคุมขัง ตรงนี้ออก มาไว้ที่ หรือการตรวจค้น ถ้าดูตามอย่างนี้แล้วนี่จะตรงตามความมุ่งหมายที่กรรมาธิการแปรญัตติ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ความเห็นผมนะครับ ต้องไปทบทวน วิ อาญาที่แก้ไขใหม่ล่าสุดนะครับ เพราะว่าผมโน้ตไว้ว่า เขาเลียนคำพูด วิ อาญา แต่ว่าถ้า วิ อาญา ที่มีละเอียดอยู่แล้วเขาจะไม่ใส่ละเอียด เขาเป็นการยืนยันให้สอดคล้องกับ วิ อาญา ที่แก้ไขเพิ่มเติมประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ คำว่า การจับ หรือคุมขังบุคคล จะต้องใช้คำสั่งหรือหมายของศาล ส่วนการตรวจค้นตัวบุคคล มันมีบางกรณี การตรวจค้นตัวบุคคล ในบางกรณีไม่จำเป็นจะต้องใช้หมายของศาล เหตุผล ในกรณีที่เขาได้กระทำความผิดซึ่งหน้าขณะนั้น หรือบุคคลนั้นถูกแจ้งความดำเนินคดีอยู่แล้ว แล้วก็ผู้เสียหายมาบอกตำรวจที่อยู่ในขณะนั้นให้จับคนนี้ อันนี้เผอิญผมอบรมสภาทนายความมาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผมเข้าใจเท่าที่เข้าใจนะครับ แต่ไม่รู้ผิดหรือถูกอย่างไรก็ช่วยพิจารณาแล้วกัน

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ถูกต้องครับ อันนี้ตรงตามความมุ่งหมายที่กรรมาธิการแปรญัตตินะครับ เพราะฉะนั้นคำว่า การจับ หรือคุมขัง จริง ๆ แล้วจะเติมคำว่า หรือ ก็ได้ แต่ผมเห็นว่ามันฟุ่มเฟือยไปนิดหนึ่ง ถ้าเผื่อคำว่า การจับ คุมขังบุคคลโดยมิได้มีคำสั่งหรือหมายศาล อันนี้เป็นท่อนที่ ๑ ที่เกี่ยวกับเรื่องที่ว่า จะกระทำมิได้ แต่แทนที่จะเขียนว่า จะกระทำมิได้ ลงไปตรงท้ายตรงนี้แล้วก็มารวมกันอีกทีหนึ่งมาอยู่ตรงท้าย เพราะฉะนั้นคำว่า หรือ ท่อนที่ ๑ คือการจับ คุมขังบุคคลโดยมิได้มีคำสั่งหรือหมายของศาล เว้นวรรค หรือการตรวจค้นตัวบุคคลหรือการกระทำอันใด นะอย่างนี้ มาถึง ตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ อันนี้คือท่อนที่ ๑ ของผมก็คือ การจับ คุมขังบุคคลโดยมิได้มีคำสั่งหรือหมายศาล เป็นท่อนที่ ๑ คือเป็นประโยคที่ ๑ เป็น Sentence ที่ ๑ หรือการตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำอันใด อันนี้เป็น Sentence ที่ ๒ Sentence ที่ ๑ บวกกับ Sentence ที่ ๒ จะกระทำมิได้ เพราะฉะนั้นคำว่า หรือ ย้ายมาตรง หรือการตรวจค้น มาวางตรงหน้าของคำว่า การตรวจค้น

เลขานุการ : เอาอย่างนี้ดีไหม เดี๋ยวรอท่านเสริมเกียรติ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : เขียนไว้ก่อน

นายมหินทร์ สุรดินทร์กุล : การจับ กับการคุมขัง มันแยกกัน มันไม่เหมือนกัน

เลขานุการ : จะเติมคำว่า หรือ ก็ได้ แต่ผมเห็นว่ามันฟุ่มเฟือยเท่านั้นเอง

นายมหินทร์ สุรดินทร์กุล : แต่ทีนี้คุณสุกรีต้องการให้เติมคำว่า หรือการตรวจค้น เพื่อไปอีก หรือ หนึ่งว่าอย่างนั้นเถอะ

เลขานุการ : อย่างนั้นก็ให้ตัด หรือ แรก ให้ตัด หรือ แรกออก การจับ หรือคุมขัง ให้ตัดคำว่า หรือ ออก แล้วมาเติมคำว่า หรือการตรวจค้น

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ขออนุญาตท่านประธาน ตามความเข้าใจของผมนะว่า มันผ่านการแปรญัตติมาแล้ว ประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ หน้าที่ของเรามันน่าจะมาแก้ไขคำผิดคำถูกหรือวรรคตอนอะไรทำนองนั้นนะครับ

ประเด็นที่ ๓ คำว่า มันมี ๒ ความหมาย คือ การจับ อย่างหนึ่ง คุมขัง อย่างหนึ่ง ก็เป็น ๒ ก็ใช้ หรือ แล้วมาถึงที่ว่า ศาลมีคำสั่งหรือหมายของศาล มันทั้งคำสั่งก็ได้ทั้งหมายก็ได้ศาลนี่ออกได้ ๒ ลักษณะใช่ไหมครับ เพราะฉะนั้นคำว่า หรือ มันน่าจะต้องมีอยู่ของเขาที่วางไว้ความเห็นส่วนตัวเห็นว่าเหมาะสมแล้ว ส่วนท่านจะเพิ่มที่ไหน อย่างไร ก็แล้วแต่ดุลยพินิจ แต่ความเห็นส่วนตัวว่ามันน่าจะเพิ่มไม่ได้แล้ว มันแปลถ้อยคำตามที่เขาแปรญัตติมาแล้ว ความเห็นนะครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ผมไม่ได้เป็นการแก้เลยนะครับ อันนี้เป็นถ้อยคำ ถ้าเราผูกเป็นประโยคแล้วนี่เราจะเห็นชัด ประโยคที่ ๑ นั้น คือคำว่า การจับ แล้วเว้นวรรค คุมขังบุคคลโดยมิได้มีคำสั่งหรือหมายศาล อันนี้คือประโยคที่ ๑ แล้วก็ หรือการตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง นี่คือประโยคที่ ๒ ประโยคที่ ๑ หรือประโยคที่ ๒ นี้จะกระทำมิได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจเท่านี้

นายทรง บัณฑิตนันทิ : เราจะเพิ่ม หรือ อีกครั้งนะครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : แต่ว่าอย่างไรก็ตาม คุณจะเติมคำว่า การจับ หรือคุมขัง ก็ไม่เป็นไร แต่ผมเห็นว่ามันฟุ่มเฟือยเท่านั้นเอง ถ้าเผื่อเราเห็นว่าไม่ตัดก็ไม่ตัด ไม่มีปัญหา แต่คำว่า หรือ หน้าการตรวจค้นนั้น จะต้องมีตัวนี้เป็นตัวเชื่อม เขาเรียกว่า Preposition ใช่ไหม Preposition คือเชื่อมประโยคกับประโยคนะครับ สำหรับเป็น Conjunction ตัวเชื่อมตัว ภาษาไทยผมไม่รู้เรียกว่าบุรพบทหรืออะไร เพราะฉะนั้นตรงนี้จะต้องมี

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ถ้าอย่างนั้นผมเข้าใจเจตนา แต่ทีนี้เขาจะเห็นว่า หรือ มันเยอะติด ๆ กันเป็น หรือ ๓ หรืออยู่แล้ว ถ้าเพิ่มเป็น ๔ หรือ หรือไม่ หรืออย่างไร แต่เข้าใจเจตนาแล้วก็ได้ใช้ความว่ามันเป็นผลอีกส่วนหนึ่งนะครับ มันอีกส่วนหนึ่งครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ผมขออนุญาตใช้ภาษานะครับ ภาษาอังกฤษ Conjunction กับ Preposition มันอาจจะเห็นชัดเจนว่า ผมจำไม่ได้ว่าสลับกันหรือเปล่าไม่รู้ Conjunction คือเชื่อมตัวกับตัว Preposition คือประโยคกับประโยคนะครับ ในนี้ การจับ หรือคุมขัง ตรงนี้เป็น Conjunction การจับ หรือคุมขังอันนี้ตัวกับตัว แต่ว่าประโยคกับประโยคมันควรจะมีตัวเชื่อมอีกตัวหนึ่ง ประโยคที่ว่า การจับ หรือคุมขัง

บุคคลโดยมิได้มีคำสั่งหรือหมายของศาล อันนี้เป็นประโยคที่ ๑ แล้วประโยคที่ ๒ ที่จะมีการขยายคำว่า จะกระทำมิได้ ประโยคที่ ๒ ก็คือ การตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง อันนี้เป็นประโยคที่ ๒ ที่จะมีตัวขยายก็คือตัว จะกระทำมิได้ เหมือนกัน เพราะฉะนั้นถ้าเผื่อไม่มีตัวเชื่อมระหว่างประโยคกับประโยคนี่นะครับ ผมดูแล้วมันขาดไปนิดหนึ่ง

ประธาน : มันขาดไปนิดหนึ่ง แต่ว่าพอมองในแง่ของความคุ้นเคยของภาษา หรือ คือถ้ามีก็ได้

นายทรง บัณฑิตนันทิ : มันก็เว้นวรรคอยู่แล้ว

ประธาน : หรือว่าไม่มีก็ได้ คือถ้ามีแล้วมันจะรู้สึกว่า หรือ มันมากเกินไป แต่ถ้าไม่มีมันก็อ่านได้เข้าใจเหมือนกัน ใช่ไหมครับ ผมยังคิดว่าการมีหรือไม่มีมันไม่ทำให้เรื่องมันเสียไป แต่ถ้ามีแล้วมันจะมีเยอะ สาระมันเปลี่ยน

เลขานุการ : ย้อนดูมาตรา ๒๙ นิดหนึ่ง วรรคสอง เมื่อกี้เราได้พูดกันบรรทัดที่ ๓ วรรคสองครับที่บอกว่าที่ขีดเส้นใต้นะครับ เป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่ง แห่ง อะไรนี่ไม่มีเลยครับ แห่งแล้วมาต่อเลย ที่ให้อำนาจ แห่งที่ให้อำนาจ

ประธาน : คำว่า แห่ง มันเกินมา บทบัญญัติที่ให้อำนาจในการตรากฎหมาย

เลขานุการ : แต่ว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ กำหนดไว้ว่า แห่งรัฐธรรมนูญ

ประธาน : อันนี้ก็ได้นี่ครับ อันนี้ก็เติมไปในตั้งข้อสังเกต เพราะว่าเขาไปตัดตั้งแต่ และในกรณีที่รัฐธรรมนูญ ก็น่าจะเป็น ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายถูกต้องแล้วครับน่าจะเป็น บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ อันนี้เขียนไว้เลยครับ เอาเลยเห็นด้วย

เลขานุการ : ถ้าอย่างนั้นได้ครับ ผ่านนะครับ ไปมาตรา ๓๓ ผลสุดท้ายไม่ต้องเติมนะเมื่อกี้นี้หรือการตรวจค้น ไม่ต้องเติม เหมือนเดิม มาตรา ๓๓ ผ่านไหมครับ เชิญครับ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ขออนุญาตครับท่านประธาน คำว่า จะกระทำมิได้ ถ้ามาพิจารณาถึงมาตรา ๓๓ มองดูเหมือนเขาจะมีเจตนาให้เป็นถ้อยคำที่เน้นในสาระสำคัญของมาตรานั้น ๆ ผมสังเกตอยู่ครับ อันนี้ก็เว้นทั้งหน้าทั้งหลังเหมือนกัน อันนี้เป็นความเห็นเฉย ๆ นะครับ

เลขานุการ : ต่อไปมาตรา ๓๔ นะครับ

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : ขออนุญาตนะครับ มาตรา ๓๓ ไม่มีข้อสังเกตใช่ไหมครับ

เลขานุการ : มาตรา ๓๔ ครับ

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : เมื่อกี้มาตรา ๓๔ พูดไว้ที่ว่า จะกระทำมิได้ ที่มันติดกัน อันนี้มันดูแล้วมันน่าจะติดครับ

เลขานุการ : อันนี้น่าจะติด

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : เพราะ สิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ อันนี้ติดกันถูกแล้วครับ

เลขานุการ : ถูกครับ เหมือนมาตรา ๓๔ สุดท้ายเลยไหม จะกระทำมิได้ เหมือนเน้นที่ท่านบอกเขาเน้นเลยนะครับ ถ้าติดกันคล้าย ๆ มันจะไม่เน้น ผ่านนะครับมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ ครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : มาตรา ๓๕ เดี๋ยวนะครับ มาตรา ๓๕ วรรคสาม ที่เขาเพิ่มเข้ามา

เลขานุการ : มาตรา ๓๕ หน้า ๑๒

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ทุกคนช่วยกันอ่านดูว่า อ่านแล้วเข้าใจความหมายไหมนะครับ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ อ่านแล้วเข้าใจไหมว่า คือความเข้าใจของผมว่า บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองไม่ให้บุคคลใดแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลของเขา ความมุ่งหมายคือต้องการอย่างนั้นใช่ไหม ความมุ่งหมายคือว่า บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองไม่ให้บุคคลใดแสวงหาประโยชน์เว้นแต่ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ความมุ่งหมายของเขาต้องการอย่างนั้นใช่ไหม เพราะฉะนั้นถ้าเผื่อความมุ่งหมายเขาต้องการอย่างนั้น เราอ่านข้อความตามที่เพิ่มเข้ามาแล้ว อ่านแล้วเข้าใจตรงกับความมุ่งหมายอย่างนี้หรือไม่ ขอให้ช่วยกันพิจารณาดูนะครับ

เลขานุการ : ก็น่าจะพอนะ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครอง คือได้รับความคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์ คือคนอื่นมาแสวงประโยชน์ไม่ได้ สัมพันธ์กัน ไม่ขัดกัน บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครอง

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ถ้าอ่านตามนี้นะ คุ้มครองให้คนอื่นมาหาได้นะ

เลขานุการ : โดยมิชอบ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : คุ้มครองไม่ให้คนอื่นมาแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ คำว่า โดยมิชอบ ขยายคำว่า การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ซึ่งติดกัน เพราะฉะนั้นคุ้มครองไม่ให้คนอื่นมาแสวงหา อันนั้นถึงจะถูก ถ้าเขียนอย่างนี้เฉย ๆ ผมดูแล้วกลับกลายเป็นว่า คุ้มครองให้บุคคลจะมาแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบกัน

เลขานุการ : พี่สุกรีจะเห็นควรเติมต่อคำว่า แสวง เติมอย่างไรนะครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครอง ถ้าเขียนกันตรง ๆ ก็คือ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองไม่ให้บุคคลใดแสวงประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน แต่อันนี้ถ้อยคำเดี๋ยวค่อยเขียนอีกทีหนึ่ง คือความมุ่งหมายของผมต้องการที่จะเขียนให้เห็นถึงว่า ได้รับความคุ้มครองไม่ให้บุคคลใดมาแสวงหาประโยชน์ เพราะฉะนั้นตรงนี้จะเขียนอย่างไรช่วยกันคิดดู เพราะเมื่อกี้ผมคิดแล้วผมคิดไม่ออกว่าเอาคำพูดที่เป็นสำนวนกฎหมายหน่อยหนึ่ง จะเขียนอย่างไรตรงนี้ครับ

เลขานุการ : อันนี้เอาไว้ก่อนดีไหมครับ เดี๋ยวรอประธาน

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : จริง ๆ มันละเว้นเป็นที่เข้าใจ คือ คุ้มครองจากการแสวงประโยชน์ ก็คือจากบุคคลอื่นนั่นแหละ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ท่านประธาน ผมมีความเห็นว่าเหมือนกับเขาพูดแบบแปลภาษาอังกฤษมาเป็นลักษณะพูด แต่ว่าถ้าคนอ่านให้ชัด บางคนจะต้องเรียนกฎหมายมาอีกที คือคนอ่านกฎหมายมากเข้าใจ เข้าใจเจตนาอันนี้ คือคำว่า บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคล ไม่ได้ครับ ตามกฎหมายบัญญัติต่อไปนี้ลักษณะนี้ครับ ทีนี้มีประเด็นอย่างที่ผมให้ความเห็นไว้ว่า สสร. ท่านแปรญัตติมาแล้ว ความเห็นส่วนตัวผมจะไปแก้อะไรเขาไม่ได้นะครับ ยกเว้นเรื่องหลักภาษาติดกัน ห่างกัน หรืออะไรต่ออะไรอย่างนี้นะครับ

เลขานุการ : เติมคำว่า รัฐธรรมนูญ อันนั้นจำเป็นจริง ๆ แต่ผมก็เชื่อว่าเขาควรจะต้องเติมแน่ คือในนี้มี อาจจะฆ่ามากไป

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : เฉพาะมาตรานี้ คือการเขียนรัฐธรรมนูญนี้ควรจะเขียนให้ชัดเจนไม่ใช่มานั่งแปลนะครับ เพราะฉะนั้นถ้าเผื่อนั่งแปลนี่ ผมก็แปลเป็นอย่างที่ผมคิดแล้ว ว่าคุ้มครองจากการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบได้ ถ้าเผื่อคุณไม่เขียนคำว่า ห้าม เอาไว้ หรือว่า ไม่ให้ เอาไว้อีก คุณก็แปลเป็นอย่างนั้นได้ เพราะฉะนั้นตรงนี้อยากจะให้เขียนเป็นหมายเหตุลงไปว่า ไม่รู้กรรมาธิการเขาอาจจะหาคำพูดที่ดีกว่านี้ก็ได้นะครับ คุณเขียนหมายเหตุไว้แล้วกันว่าให้ข้อสังเกต

เลขานุการ : นี่ผมหมายเหตุไว้ว่าให้ข้อสังเกต เดี๋ยวประธานมาจะได้นั่นอีกทีหนึ่ง เพราะข้อความฝากพี่ด้วยนะครับ ว่าจะเติม หรือตัดต่ออย่างไรนะครับ

พี่เขียนไว้เลย มาตรา ๓๖ มีไหมครับ ไม่มีนะครับ ติงไว้นะครับ มาตรา ๓๔ วรรคสอง บรรทัดที่ ๒ ไม่มีคำว่า รักษา เพื่อความมั่นคงของรัฐ บรรทัดที่ ๒ นะครับ แห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อความมั่นคงของรัฐ แต่ว่ามาตรา ๓๖ วรรคสอง เหมือนกัน บรรทัดที่ ๒ ขึ้นไป กฎหมายเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพราะว่าในมาตรา ๓๔ รักษา ไม่มี นี่มี รักษา หมด เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย

นายทรง บัณฑิตนันทิ : อันนี้ผมก็คิดว่าเราต้องพิจารณาความหมายของถ้อยคำให้ชัดเจนว่า คำว่า เพื่อ กับ รักษา นี่ที่เขากำหนดไว้มันสัมพันธ์กันไหมด้วย

เลขานุการ : มาตรา ๓๔ ก็มี เพื่อ ครับ อย่างที่พี่มหินทร์ว่า เป็นข้อสังเกตเอาไว้นะครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : น่าจะเขียนให้เหมือนกันได้ เขียนว่า ๒ คำนี้น่าจะเขียนเหมือนกันได้ครับ

เลขานุการ : มาตรา ๓๔ กับมาตรา ๓๖ น่าจะเขียนให้เหมือนกัน มาตรา ๓๗ ครับ ควรตัดคำว่า ดังกล่าว ออก พูดจริง ๆ ใน ก็ไม่ควรจะมี ให้ข้อสังเกตไปคำว่า ใน ก็ไม่ควรมี ดังกล่าว ก็ไม่ควรมีนะครับ เป็นข้อสังเกตครับ ผ่านนะครับ มาตรา ๓๘ ฝากดูนิดหนึ่ง การเกณฑ์แรงงานจะกระทำมิได้ นี่จะเน้นไหมครับ ถ้าเน้นก็ต้องวรรค ผมเห็นว่าน่าจะเน้น มาตรา ๓๘ การเกณฑ์แรงงาน เพราะมันจะได้เน้น

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ขออนุญาต ผมอ่านมันสั้นอยู่แล้ว คล้าย ๆ มันสั้นอยู่แล้วคล้ายเหมือนกับว่าเน้นในตัว ว่าถ้าเราจะเว้นวรรคอีกมันจะย่อยเกินไปหรือเปล่า อันนี้เป็นความเห็นนะครับ

เลขานุการ : ไม่ขัดข้องครับ มาตรา ๓๘ จะกระทำมิได้ ไม่ต้องตั้งข้อสังเกต มาตรา ๓๘ บรรทัดที่ ๒ อันมี นั้นมันจะต้องต่อคำว่า มา ไหม บรรทัดที่ ๒ คำสุดท้ายเลย ในการป้องปัดภัยพิบัติภัยสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉิน น่าจะต่อไหมครับ มันจะได้ใจความ ควรจะติดกัน อันมี ควรจะติดกับ มา

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : ขออนุญาตนะครับ ที่อนุกรรมาธิการบอกว่า มาตรา ๓๘ วรรคแรก ที่จะกระทำมิได้ คือไม่วรรคใช่ไหมครับ

เลขานุการ : ไม่ต้องวรรคครับ

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : แล้วเราจะตอบคำถามท่านกรรมาธิการได้ไหมว่าทำไมมาตรา ๑ เราจึงให้วรรค คำว่า จะกระทำมิได้ เพราะมาตรา ๑ เราให้วรรคใช่ไหมครับ แต่ว่ามาตรา ๓๘ เราไม่ให้วรรค

เลขานุการ : คือตรงนี้ท่านทรงบอกว่ามันเป็นข้อความที่สั้น คล้าย ๆ ว่าการเกณฑ์แรงงานมันสั้นอ่านแล้วเข้าใจว่า จะกระทำมิได้ แต่คำวรรคหนึ่งนั้นมันยาว มันมาอยู่ตรงท้ายที่สุดเพื่อเน้น คือจบ

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : คือมาตรา ๑ ก็คือให้วรรคคำว่า จะกระทำมิได้ แต่ว่ามาตรา ๓๘ ไม่มีข้อสังเกต

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ขออนุญาต ที่จริงมาตรา ๑ ผมก็ยังมีความเห็นว่าฉบับเมื่อกี้เรียน

ให้ทราบแล้ว ทุกฉบับมันจะติดกันอย่างนี้ ประเด็นที่ ๑ ประเด็นที่ ๒ มันก็บรรทัดเดียว นี่ความเห็นส่วนตัวนะ ก็น่าจะไม่ต้องวรรคก็ได้ เพราะทุกฉบับมันจะไม่เว้นวรรค มันบรรทัดเดียวอยู่แล้ว

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ดูมาตราอื่น ๆ หลาย ๆ มาตราที่เขาไม่ได้วรรคนะครับ มาตรา ๓๔ การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ ก็ติดกัน เพราะฉะนั้นผมคิดว่าตรงนี้คงอย่างนี้ไว้ก่อนดีกว่า

เลขานุการ : มาตรา ๑ ว่าอย่างไรครับ มาตรา ๑ จะเว้นไหมครับ เมื่อกี้ที่พูดกันไว้ว่าให้เว้น

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : ตอนแรกมติที่ประชุมบอกว่าให้ตั้งข้อสังเกตมาตรา ๑ ว่าให้เว้นคำว่า จะกระทำมิได้ ให้เว้นวรรคครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : มาตรา ๑ ไม่มีเว้นครับ

เลขานุการ : มีครับ เมื่อกี้พูดกันครับ ผมยืนยันครับ แต่มาตราอื่นติงเหมือนเดิมที่ต้องเว้นต้องอะไรใช่ไหมครับ เพราะอันนี้ดูไม่ได้ แต่ว่ามีเปรียบเทียบ มีเว้น

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ก็ขอให้ตั้งเป็นข้อสังเกตให้กรรมาธิการเขาไปพิจารณาเองดีกว่าตรงนี้นะครับ ดูแล้วบางที่ก็เว้น บางที่ก็ไม่เว้นนะครับ ซึ่งในนี้เราก็ตั้งข้อสังเกตว่าในมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ ก็ไม่ได้เว้นนะครับ

เลขานุการ : เพราะเราไม่ได้เพิ่ม ไม่เหมือนกับเมื่อกี้มาตราเท่าไรที่เราให้เพิ่มไปว่าแห่งรัฐธรรมนูญ อันนี้เขาต้องพิจารณา เพราะเหตุว่าเขาฆ่าทิ้ง แต่อันนี้วรรคไม่วรรคมันคงไม่น่าจะมีปัญหา แต่เราก็ตั้งข้อสังเกตไว้นิด ๆ หน่อย ๆ เท่านั้นเองนะครับ

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : ในมาตรา ๑ ก็คือ ตั้งข้อสังเกตเหมือนเดิมว่า ควรจะเว้นวรรคคำว่า จะกระทำมิได้ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๓๐ ๓๑ ๓๒ ใช่ไหมครับ

เลขานุการ : อีกหลาย ๆ มาตราครับ

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : ขอบคุณครับ

เลขานุการ : มาตรา ๓๘ ทันนะครับ ที่คำว่า อันมี น่าจะต่อเนื่องกับคำว่า มา หรือ มา ต่อเนื่องกับคำว่า มี ก็ได้ มาตรา ๓๘ จบนะครับ ต่อไปหน้า ๑๓

ส่วนที่ ๔ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม คำว่า จะ วรรคสาม มาโดด ๆ ไว้ตัวเดียว มาตรา ๓๙ วรรคสาม โดด จะ ไว้ตัวเดียว ควรติดไหมครับ ควรติดนะครับ ควรติดกับปฏิบัติ มาตรา ๔๐ (๑) ก่อน (๑) มีปัญหาไหมครับ ไม่มีผ่านนะครับ (๒) ครับ และตรวจ ตรวจ ต่อกับเอกสารดีไหมครับ ตรวจ น่าจะต่อกับคำว่า เอกสาร นะครับ เห็นด้วยไหมครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ไปตรวจ Prove ตอนนั้นอีกทีครับว่า เราตั้งข้อสังเกตไว้ก่อนว่า ตรงนี้ ๆ จะได้ให้เขารู้ว่าเขาตัดต่อกันอย่างไร

เลขานุการ : (๒) ไม่มีนะครับ ต่อไป (๓) ครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : (๓) ที่เขาเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ ในบรรทัดที่ ๒ นี้เขาใช้คำว่า รวดเร็ว และเป็นธรรม และยัง ภายในระยะเวลาอันสมควร รวดเร็ว และยัง ภายในระยะเวลาอันสมควร อันนี้เป็นข้อสังเกตว่า รวดเร็ว แล้วยังมีคำว่า ภายในระยะเวลาอันสมควร นะครับ แล้วดูอนุมาตราอื่น ใน (๔)

เลขานุการ : ก็มีคำว่า รวดเร็ว

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : มีคำว่า ถูกต้อง ในบรรทัดที่ ๓ ถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม ไม่มีคำว่า ในระยะเวลาอันสมควรนะครับ อันนี้คือข้อสังเกตว่า

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : พิจารณาอย่างเป็นธรรม รวดเร็ว

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : คือคำว่า รวดเร็ว ภายในระยะเวลาอันสมควร คือดูแล้วมันจำเป็นขนาดไหน คือเมื่อ รวดเร็ว แล้วนี่ ระยะเวลาอันสมควร จะต้องมีอีกหรือไม่

เลขานุการ : อย่างความเห็นของพี่สุกรีว่าถ้ามีคำว่า รวดเร็ว ภายในระยะเวลาอันสมควร ควรตัดออก ถ้ามีคำว่า ภายในระยะเวลาอันสมควร ก็ควรตัดคำว่า รวดเร็ว ออก

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ไม่ใช่ คือถ้าเผื่อจะเขียนอย่างนี้ในอนุมาตราอื่นก็ต้องเขียนให้เหมือนกัน เพราะฉะนั้นในนี้ก็คือคำว่า จับสลับกันอย่างที่ท่านมหินทร์ว่า คำว่า ภายในระยะเวลาอันสมควร ไปขยายคำว่า รวดเร็ว ได้ แต่ว่าในอนุมาตราอื่นทำไมไม่เขียน เพราะการสอบสวนก็จำเป็นที่จะต้องมีเหมือนกัน กับพิจารณาในศาลก็จำเป็นต้องมีเหมือนกัน เพราะฉะนั้นถ้าในรัฐธรรมนูญกำหนดว่า จะต้องพิจารณาให้รวดเร็ว ระยะเวลาอันสมควร นั้น ก็หมายความว่ามีกฎหมายบังคับเอาไว้แล้วที่ต้องทำตามที่

กฎหมายต่าง ๆ บัญญัติเอาไว้นะครับ เพราะฉะนั้นในนี้ผมคิดว่า ถ้าเผื่อมีคำว่า รวดเร็ว และเป็นธรรม แล้วนี่ภายในระยะเวลาอันสมควร ใน (๓) น่าจะตัดออก แต่อันนี้ก็ไม่รู้เขาแปรญัตติเขาต้องการอย่างนั้นหรือเปล่า

นายมหินทร์ สุรดินทร์ : ความจริงท่านสุกรีพูดถือว่าเป็นรายละเอียด เวลาเท่าไร กฎหมายลูกต้องกำหนดไว้เลยว่า สอบสวนภายในกี่วัน อะไรกี่วัน เพราะฉะนั้นถ้าตัด ระยะเวลารวดเร็ว ออกผมว่ามันก็ไม่เสียหายอะไร อันนี้เป็นข้อสังเกต

เลขานุการ : ภายในระยะเวลาอันสมควร นะ ตัดคำว่า ภายในระยะเวลาอันสมควร ใช่ไหมครับ เพราะเนื่องจากว่า (๔) (๗) ไม่มีคำว่า ภายในระยะเวลาอันสมควร ไว้ ซึ่งมีคำว่า รวดเร็วและเป็นธรรม อยู่ทันนะ (๔) มีไหมครับ (๔) เมื่อกี้ก็ดูแล้ว พี่สุกรีดูแล้ว ดู (๕) อันนี้ตัด (๖) ตัดคำว่า คน ออกไปครับ ก็คือที่เราท้วงติงไป ตัดคำว่า คน ออกครับ เดิมที่เขียนว่า คนพิการ ตัดคำว่า คน เติมคำว่า ผู้ (๖) ผ่านนะครับ (๗) ครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : (๗) ในบรรทัดที่ ๓ นะครับ เขาเติมคำว่า ตามสมควร ตรงนี้ การได้รับความช่วยเหลือ นี้ ต้องเว้นวรรคหน่อยหนึ่งครับ ตามสมควร แล้ววรรค การได้รับความช่วยเหลือนะครับ

เลขานุการ : หลังว่า ตามสมควร คำว่า การ นั้นควรจะวรรคนะ ผ่านนะครับ (๗) (๘) ครับ ไม่มี ผ่านนะครับ ส่วนที่ ๕ สิทธิในทรัพย์สิน มาตรา ๔๑

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : เพราะส่วนที่ ๕ หมายถึง สิทธิในทรัพย์สิน แต่พอเริ่มต้นมาตรา ๔๑ คือสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน ถ้ากลับเป็นเอาคำว่า บุคคล ไปเป็นว่า สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล อันนี้ผมอ่านดูแล้วมันจะสลับกันหรือเปล่าไม่ทราบ จริง ๆ ในทรัพย์สินของบุคคลมากกว่า

เลขานุการ : ครับ เพราะว่ามันจั่วหัวคำว่า สิทธิในทรัพย์สิน

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : น่าจะเป็นว่า สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล อันนี้ตั้งเป็นข้อสังเกตนะครับ

เลขานุการ : ตั้งข้อสังเกตนะครับ เพราะเนื่องจากว่า ส่วนที่ ๕ นั้น หัวข้อใหญ่บอกว่า สิทธิในทรัพย์สิน แต่พอมาถึงมาตรา ๔๑ บอก สิทธิของบุคคล ก็น่าจะขึ้นคำว่า สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ขออนุญาตครับท่านประธาน ส่วนที่ ๕ สิทธิในทรัพย์สิน แล้วก็มามาตรา ๔๑ เริ่มต้นด้วยสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อม นี่ ความเข้าใจของผมว่า อันนี้เป็นหัวข้อ คำว่า สิทธิในทรัพย์สิน มันจะต้องเป็นความหมายของมัน มันน่าจะเป็น สิทธิในทรัพย์สินของบุคคลอยู่แล้ว จะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็แล้วแต่ คนอื่นหรืออย่างอื่นจะมีสิทธิในทรัพย์สินได้ไหม ถ้าไม่ใช่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ตอนนี้พอมาถึงมาตราเขามาขยายความไหม

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ดูของปี ๒๕๔๐ ก็ใช้คำว่า สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน หัวข้อเขาใช้

คำว่า สิทธิในทรัพย์สิน แต่ว่าในมาตรา ๔๘ ของปี ๒๕๔๐ เขาใช้คำว่า สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน ก็ตรงกับที่คุณทรงว่า เพราะฉะนั้นอาจจะไม่ใช่ สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน ถ้าดูตามความมุ่งหมาย

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : หัวข้อมันสั้นอยู่แล้ว แล้วมาขยายความ สั้นนี่หมายความว่ามีความหมายในตัวไหม ลองพิจารณาดู

นายทรง บัณฑิตนันทิ : คือในส่วนนี้มันพูดถึงทรัพย์สินอย่างเดียว ไม่เป็นไรครับ ผ่านครับ ข้อสังเกตที่ผมว่า ไม่ใช่เป็นสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล หรือสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน มันเป็นอย่างไรเป็นประโยคไหนควรจะถูกต้อง

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : คือความมุ่งหมายคำว่า สิทธิของบุคคล สิทธิ ตัวนี้เป็นของบุคคลที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน สิทธิของบุคคลที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน เพราะฉะนั้นเขาเขียนความมุ่งหมายของปี ๒๕๔๐ เขาก็เขียนในลักษณะอย่างนี้ ผมเชื่อว่าอ่านแล้วพอ

เลขานุการ : อย่างนั้นไม่แก้นะ เหมือนเดิม มาตรา ๔๑ ยกเลิก ไม่ตั้งข้อสังเกต มาตรา ๔๒ ครับ

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : มาตรา ๔๒ มีข้อที่ขีดเส้นใต้ไว้คำว่า กิจการของรัฐ ความจริงมาตราอื่นส่วนมาก โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ แล้วก็เพื่ออะไรก็ว่ากันไป แต่อันนี้มันมีขีดเส้นใต้ซึ่งมันไม่สอดคล้องกับมาตราอื่น มันไม่มีคำ พอกฎหมายเฉพาะปั๊บก็เพื่อเลย แต่นี้มีกฎหมายเฉพาะเพื่อกิจการของรัฐ มันมีคำว่า เพื่อ ครับ มาตราอื่นไม่มี แต่กฎหมายเฉพาะและเพื่ออะไรก็เพื่อเลย

เลขานุการ : อันนี้คงจะไปเน้นเลยไหมครับว่า เพื่อกิจการของรัฐเท่านั้นเอง เฉพาะกิจการของรัฐ เพื่อมาต่อท้าย เพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค หรือถ้าไม่ใช่กิจการของรัฐแล้ว จะกระทำมิได้

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ผมเข้าใจอย่างนี้นะครับ คือถ้าติดตามจากการแปรญัตติของกรรมาธิการ เขาเน้นมาว่า กิจการของรัฐเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นเขาจะดูว่า การแปรรูปของรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เขาจะเขียนบอกว่า ถ้าเผื่อเป็นการสาธารณูปโภคแล้ว ตามกฎหมายเดิมเขาจะแปรรูปเป็นเอกชนก็ย่อมทำได้นะครับ แต่ว่าตามกฎหมายใหม่ที่กรรมาธิการพูดกัน คือเขาเน้นลงไปว่า เฉพาะกิจการของรัฐ ถ้าเผื่อเป็นเอกชนแล้วต้องเอามาคืนเลยนะครับ

เลขานุการ : มาตรา ๔๒ วรรคแรกผ่านนะครับ วรรคสองครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : วรรคสอง เขาใช้คำว่า ท้องตลาด มันไม่ใช่ภาษาของรัฐธรรมนูญ พูดจริง ๆ ถ้าดูตามมาตรา ๔๙ เดิมของปี ๒๕๔๐ เขาไม่ได้ใช้คำว่า ในท้องตลาด เลยนะครับ เขาใช้คำว่า คำนึงถึงราคาที่ซื้อขายกันตามปกตินะครับ เพราะฉะนั้นผมไม่รู้ว่าความมุ่งหมายเขาต้องการอะไรใน ท้องตลาด เพราะอันนี้มันไม่ใช่ซื้อขายกันในท้องตลาดนะครับ อสังหาริมทรัพย์

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : อันนี้ถูก สังหาริมทรัพย์มันต้องเป็นทรัพย์ที่เคลื่อนที่ได้ พูดง่าย ๆ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : อย่างเช่น คนที่จะซื้อของจากตลาดที่ขายของชนิดนั้นใช่ไหมครับ มาแปรเพิ่ม

เลขานุการ : อันนี้เขาแปรเพิ่ม เราจะไปติงเขาไหมหรือฝากเป็นข้อสังเกตไว้

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ผมไม่รู้ว่าบันทึกเขาเขียนอย่างไร ฝากเป็นข้อสังเกตก็แล้วกัน แต่กฎหมายเวนคืนที่ผมเคยเป็นกรรมาธิการด้วย ผมว่าถ้าเราเอากฎหมายเวนคืนมาดูอีกทีก็ได้นะครับ ฉบับปี ๒๕๓๙ หรือปี ๒๕๔๐ กฎหมายเวนคืนลองไปเปิดดูว่า เขาซื้อขายกันไป ตามปกติเขามีเขียนคำว่า ในท้องตลาดหรือไม่ ผมจำได้ว่าไม่มีนะครับ ใน พรบ. เวนคืน

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : อันนี้น่าจะผ่าน ร่างไม่ขีดเอาไว้ เราไม่ได้ตั้งเป็นข้อสังเกต คือจริง ๆ ในท้องตลาดจะต้องมี ที่มันมาขายท้องตลาดอะไรพวกนี้

เลขานุการ : เดี๋ยวเอามาดูหน่อยก็ได้

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ในราคาที่เวนคืนจะใช้ราคาประมูลไม่ได้นะครับ ราคาค่าทดแทน ที่จะจ่ายให้กับผู้ถูกเวนคืนเขาต้องพิจารณาจากราคาของที่ดินที่อยู่ ณ ที่นั้น แล้วตีราคาของที่ดินว่าอยู่ใน แหล่งชุมชนที่เจริญแล้วหรือยังอะไรอย่างนี้ ไม่ใช่จากการประมูล จากการประมูลมันใช้ไม่ได้นะครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็คือราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องที่นั้น ผมว่าเดี๋ยวเอากฎหมายเวนคืนมาดูอีกทีหนึ่ง แล้วก็อธิบายตรงนี้ได้

เลขานุการ : เดี๋ยวอันนี้แขวนไว้ก่อนก็ได้

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : วรรคสามมีข้อสังเกตนิดหนึ่งครับ ตอนท้ายที่ว่า ถ้ามิได้ใช้เพื่อ การนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าว คำว่า ดังกล่าว ที่จริงรัฐธรรมนูญก็ไม่ได้พูดระยะเวลาว่ากี่เดือน กี่ปี เพราะฉะนั้นน่าจะตัดคำว่า ดังกล่าว ออกได้ไหม ภายในกำหนด คือกำหนดตามที่ว่านี้ เพราะดังกล่าว มันต้องมีกำหนดระยะเวลาไว้ด้วยว่ากี่เดือน กี่ปี

เลขานุการ : ควรตัดคำว่า ดังกล่าว ออกนะครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ในปี ๒๕๔๐ ก็มีนะครับ ปี ๒๕๔๐ ก็เขียนคำว่า ดังกล่าว อยู่

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ผมขออนุญาตวรรคสามมันจะอ้างคำว่า ดังกล่าว มาถึงวรรคหนึ่งได้ไหม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ คือการเวนคืนมันต้องออกเป็นกฎหมายนะครับ แต่ทีนี้คำว่า ดังกล่าว ของวรรคสามมันมาสัมพันธ์กับ ทั้งนี้ ตามกฎหมายบัญญัติ ของวรรคหนึ่งไหม

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ผมเห็นด้วยว่า ดังกล่าว มาจากกล่าวถึงวรรคหนึ่ง วรรคหนึ่งคือมีกฎหมายบัญญัติว่ามีระยะเวลาต้องมีกฎหมายเขียนเอาไว้

เลขานุการ : อย่างนั้นก็คงดิม พี่มหินทร์ว่าอย่างไร ไม่ขัดข้องนะครับ ไม่ตั้งข้อสังเกตนะครับ โอ.เค. ผ่านครับ วรรคต่อไปครับ การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้เจ้าของเดิมหรือทายาทตามวรรคสามในการเรียกคืนค่าทดแทนที่ชดใช้ไปให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ผ่านนะครับ

ส่วนที่ ๖ สิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูล : อันนี้มีข้อสังเกตวรรคสอง มีคำว่า เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาหรือเปล่า มาตราอื่นเพื่อความมั่นคงของรัฐ คำว่า ประโยชน์ในการรักษา ควรตัดออกไหม

เลขานุการ : อันนี้ก็มีรักษาอีกนะ รักษาความสงบเรียบร้อย ตั้งข้อสังเกตนะครับ ตั้งแต่ประโยชน์ในการรักษา ควรตัดออกใช่ไหมครับ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ขออนุญาต ตามความเห็นผมมันต้องดูความหมายของแต่ละมาตราด้วยว่าที่เขาใช้อย่างนั้นมันมีความหมายสัมพันธ์กันไหมอย่างไร ลักษณะนั้น

เลขานุการ : เพราะในนี้เขาเน้นเสรีภาพในการประกอบกิจการ อันนี้คือเรื่องการประกอบกิจการใช่ไหมครับ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ความเห็นผมคิดว่าถ้ามันไม่เสียใจความในความหมายของอันนั้น ทีนี้เขาแปรญัตติมาแล้ว ถ้าเราไปขอแก้หรือให้ทำข้อสังเกตเยอะจะเหมาะหรือไม่อย่างไรนะครับ

เลขานุการ : ก็ได้ผมไม่ขัดครับ พี่มหินทร์ว่าอย่างไร

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : คือข้อสังเกตทั้งนั้นที่เราว่านี่ ไม่ใช่ให้แก้ แต่ว่าข้อสังเกตว่าทำไมมันไม่เหมือนกัน

เลขานุการ : ควรจะให้เหมือน ๆ กันใช่ไหมครับ ต่อไป การรักษาความสงบเรียบร้อยในมาตรา ๓๔ ก็ไม่มีใช่ไหมครับ ไม่มี ความสงบเรียบร้อย เฉย ๆ ก็น่าจะเขียนให้เหมือนกันนะครับ ต่อไปหน้า ๑๖ ตั้งข้อสังเกตนะครับ ในหน้า ๑๕ คำว่า การ ที่ต่อท้ายบรรทัดสุดท้ายเลยน่าจะต่อเนื่องกับคำว่าคุ้มครองผู้บริโภค หน้า ๑๖ น่าจะติดกัน เมื่อกี้มีอยู่มาตราหนึ่งผมจำไม่ได้ว่าทรัพยากรธรรมชาติ มีคำว่าการรักษา ไหม คงไม่เป็นไรนะครับ ผ่านไป มาตรา ๔๔ คงไม่มีอะไร เติม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ส่วนที่ ๗ เสรีภาพ

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : มาตรา ๔๕ วรรคสอง บรรทัดที่ ๒ เพื่อรักษาความมั่นคง เหมือนกัน มีคำว่า รักษา

เลขานุการ : เอาอันนี้ก่อน มาตรา ๔๕ วรรคแรก การพูด การ เขียน การ กับ เขียน น่าจะติดกัน การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น อันนี้ก็เหมือนกันครับ มาตรา ๔๕ เพื่อรักษาความมั่นคง รักษา นี่ก็เหมือนกันครับ

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : แล้วก็ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย มีคำว่า รักษา ซึ่ง มาตรา ๓๔ ก็ไม่มี

เลขานุการ : ไม่มี ควรจะเขียนให้เหมือนกันนะครับ มาตรา ๔๕ วรรคสาม

การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรานี้ จะกระทำมิได้ บรรลุวัตถุประสงค์นะครับ บรรทัดที่ ๒ รองสุดท้ายเลย โดยอาศัยอำนาจตาม กับ บทบัญญัติ นี่จะติดกันไหมครับ อนุโลมได้นะครับ ไม่เป็นไรครับ หน้า ๑๗

เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย

การให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นเพื่ออุดหนุนกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชน รัฐจะกระทำมิได้ ผ่านนะครับ

มาตรา ๔๖ วรรคแรกไม่มีปัญหานะครับ มาตรา ๔๖ วรรคสองครับ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ขออนุญาตท่านประธานครับ มาตรา ๔๖ วรรคสอง เมื่อกี้ผมจะให้ความเห็นในช่วงของมาตรา ๒๗ แล้วนะครับ ข้อสังเกตคำว่า พนักงาน เฉย ๆ แต่ว่าในรัฐธรรมนูญฉบับเก่ามีเพิ่มว่า พนักงานส่วนท้องถิ่น แต่ทีนี้ความหมายของ พนักงานส่วนท้องถิ่น มันรวมคำว่า พนักงานอยู่แล้วหรือไม่นะครับ ของมาตรา ๒๗ คำว่า พนักงาน มันมี พนักงานส่วนท้องถิ่น นะครับ

เลขานุการ : มาตรา ๒๗ ไม่มีนะครับ พนักงานส่วนท้องถิ่น ไม่มีนะครับ มีแต่ พนักงานของรัฐ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : มาตรา ๓๑ ครับ ขออภัย มาตรา ๓๑ พนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐ แต่รัฐธรรมนูญเก่ามีคำว่า พนักงานส่วนท้องถิ่น ทีนี้ความหมายที่มีศาลปกครองขึ้นมานี่ ตีความหมายว่า พนักงานส่วนท้องถิ่น จะใช้คำว่า พนักงานของรัฐ หรือไม่ นี่ก็ยังมีข้อสงสัยอยู่นะครับ ก็มาสัมพันธ์กับวรรคสองของมาตรา ๔๖ ถ้าเป็นความหมายเดียวกันก็ใช้ได้ แต่ว่าถ้าไปคนละความหมาย ส่วนท้องถิ่น ก็หายไป

เลขานุการ : มีมาตราอยู่ ผมจำมาตราไม่ได้แล้วครับ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ถ้าเป็นความหมายเดียวกันก็ใช้ได้ แต่ว่าถ้าไปคนละความหมายอย่างนั้น ส่วนท้องถิ่น ก็หายไป

เลขานุการ : แล้วจะรวมว่า พนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐหรือเปล่า

นายทรง บัณฑิตนันทิ : คือถ้า พนักงานส่วนท้องถิ่น มีความหมายถึง พนักงานของรัฐก็ โอ.เค.

เลขานุการ : มีไหมครับพี่สุกรี เมื่อกี้ที่น้องเขาให้ดู

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : มีคำว่า ท้องตลาด ในกฎหมายเวนคืนก็เขียนไว้ แต่เขาเขียนอย่างนี้ เขียนว่า ราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดของอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้อง

เลขานุการ : ในนี้เขียน ตามปกติในท้องตลาด ด้วน ๆ อย่างนี้เมื่อกี้เขาเขียนด้วน ๆ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : พี่ตั้งข้อสังเกตไว้นะครับ

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : ขออนุญาตนะครับ เรื่องราคาท้องตลาด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็บัญญัติไว้ เกี่ยวกับการคืนเงินยืมใช่ไหมครับ ตามมาตรา ๖๕๖ เขาบอกว่า โดยคิดหนี้ค้างชำระตามจำนวนราคาท้องตลาด ครับ

เลขานุการ : แต่ในนี้มีคำว่า ใน รัฐธรรมนูญนี่ ในท้องตลาด แต่ว่ากฎหมายเวนคืนเขียนว่า ในท้องตลาด

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : มี ในท้องตลาด เหมือนกัน

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : แล้วกฎหมายแพ่งก็คือ ราคาท้องตลาด

เลขานุการ : ใช้ได้ครับ คือในวรรคสองพี่ทรงถามว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นมันจะรวมอยู่ในหน่วยงานของรัฐไหม เพราะในมาตราเมื่อกี้มาตรา ๓๑ ก็ไม่ได้เขียนไว้นะครับ ส่วนท้องถิ่น ก็คงผ่านไปได้นะครับ วรรคสาม การกระทำใด ๆ ไม่ว่าในทางตรงหรือทางอ้อมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทาง กับการเมือง น่าจะต่อเนื่องกันนะครับ ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเจ้าของกิจการ อันเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซง การเสนอข่าว ต้องติดไหมครับ อันเป็นการขัดขวางหรือการแทรกแซง น่าจะต่อเนื่องกัน การเสนอข่าว ต้องไหมครับ ต่อเนื่องกันได้ อย่างนั้นก็ โอ.เค. ไม่เป็นไร หรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะของบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ถือว่าเป็นการจงใจใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบและไม่มีผลใช้บังคับ เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายหรือจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพ ผ่านได้ครับ

มาตรา ๔๗ ครับ วรรคแรกผ่านนะครับ วรรคสองผ่านนะครับ วรรคสามผ่านนะครับ หน้า

๑๘ วรรคสี่ หน้า ๑๘ หรือการครอบงำระหว่างสื่อมวลชนด้วยกันเอง ด้วย จะต้องต่อคำว่า กันเอง ไหมครับ เพราะ ด้วย กับ มวลชน ถูกนะครับ คำว่า ด้วย จะต้องอยู่กับคำว่า กันเอง ผ่านนะครับ มาตรา ๔๗/๑

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : มาตรา ๔๗/๑ มีข้อสังเกตคำว่า วรรคสองจากท้าย โดยทางตรง จริง ๆ มาตรา ๔๖ ใช้คำว่า ในทางตรง ครับ มาตรา ๔๖ วรรคสามตอนต้น มาตรา ๔๖ บอกว่า การกระทำใด ๆ ไม่ว่าในทางตรงหรือทางอ้อม ในมาตรา ๔๗/๑ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม จะเอา ใน หรือ โดย

เลขานุการ : มาตรา ๔๖ ใช่ไหมครับ ในทางตรงหรือทางอ้อม ใช่ไหมครับ คือในมาตรา ๔๖ วรรคสาม ได้ระบุไว้ว่า ในทางตรงหรือทางอ้อม แต่มาตรา ๔๗/๑ เขียนเป็นคำว่า โดยทางตรงหรือทางอ้อม น่าจะใช้ให้คำเหมือนกัน จะใช้คำว่า ใน หรือ โดย ก็ได้นะครับ ผ่านนะครับ

ส่วนที่ ๘ สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา วรรคแรกผ่านนะครับ วรรคสองครับ วรรคสองนะครับ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ เมื่อกี้เขาใช้ ผู้ หรือใช้ คน เมื่อกี้มีอยู่มาตราหนึ่งที่เขาแก้ไป ผมกำลังหา ผู้ ใช่ไหมครับ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ใช่ไหมครับ ใช้ ผู้ นะ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่ง และการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น ผ่านนะครับ วรรคสอง วรรคสาม การศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ ผ่านนะครับ

หน้า ๑๙ มาตรา ๔๙ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ วรรคแรกผ่านนะครับ วรรคสอง การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เชิญครับ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ขออนุญาตครับ ผมให้ข้อสังเกตเฉย ๆ ผมคงจะรู้จุดว่า ย่อมนี่ทำไมทุกแห่งมันเว้นวรรคหน้าหลัง เข้าใจว่าเป็นที่เครื่องคอมพิวเตอร์ คงจะไม่ใช่เจตนาของผู้พิมพ์ ความเห็นผมนะครับ เพราะว่ามันมีทุกแห่ง เป็นที่เครื่องพิมพ์

เลขานุการ : แต่เราก็ติงไว้ เราติงไว้ให้วรรคสอง ย่อม ควรจะติดกับคำว่า ได้ ไม่ควรวรรค แต่ว่าเวลา ย่อม อันอื่นมันยังติดเลยครับ บุคคลย่อมมีสิทธิ ใช่ไหมครับ อย่างมาตรา ๕๐ หรือว่ามาตรา ๔๙ บุคคลย่อมมีเสรีภาพ ใช่ไหมครับ

ส่วนที่ ๙ สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ ครับ มาตรา ๕๐ วรรคแรกผ่านนะครับ วรรคสองผ่านนะครับ วรรคสามครับ----------

พูดจริง ๆ อย่างวรรคสามอันนี้ แต่ไม่เป็นไรครับ ลองคุยกันเล่น อย่างเหมาะสม ที่จริงมันน่าจะทันต่อเหตุการณ์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มันน่าจะอยู่สุดท้ายนะครับ เอาไม่เสียค่าใช้จ่ายก่อนจึงมาทำ มันน่าจะต้องทำอย่างเหมาะสมทันต่อเหตุการณ์ คำว่า โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย น่าจะมาต่อท้ายคำว่า เหตุการณ์ คือเรื่องป้องกันและขจัดโรคติดต่อ มันจะต้องอย่างเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ ค่าใช้จ่ายนี่มันสุดท้าย มันรวมหมด มาตรา ๕๑ วรรคห้าผ่านนะครับ วรรคสองครับ ผ่านครับ วรรคสามผ่านนะครับ วรรคสี่ เด็กและเยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแลมีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมที่เหมาะสมจากรัฐ ผ่านครับ หน้า ๒๐ มาตรา ๕๒

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : มาตรา ๕๒ มีข้อสังเกตนิดเดียวครับ บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ ผมอ่านดูแล้วมันน่าจะมีรายได้ไม่เพียงพอ พอไม่มีรายได้ปั๊บมันก็ไม่ต้องพูดแล้ว

เลขานุการ : และมีรายได้ไม่เพียงพอ ใช่ไหมครับ

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : มันน่าจะเป็นอย่างนั้น เป็นข้อสังเกตนะครับ

เลขานุการ : มาตรา ๕๒ ครับ มีข้อสังเกตว่า และมีรายได้ไม่เพียงพอ คำว่า ไม่ นั้นน่าจะมาอยู่ต่อท้ายคำว่า ได้ เป็นข้อสังเกตนะครับ มาตรา ๕๓ ผ่านนะครับ วรรคสอง

บุคคลวิกลจริตย่อมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ผ่านครับ

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : มาตรา ๕๔ เหมือนกันนะครับ บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอ น่าจะมีรายได้ไม่เพียงพอ เหมือนมาตรา ๕๒ ครับ

เลขานุการ : ผ่านนะครับ ส่วนที่ ๑๐ สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน มาตรา ๕๕ อันนี้ของมาตรา ๕๕ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เมื่อกี้ที่พี่ทรงติงไว้ อันนี้ปล่อยเขาไหมครับ เราปล่อยเขาดีกว่าครับ เดี๋ยวอันนี้ฝากพี่ดูว่ามันไปเกี่ยวข้องมาตราไหนบ้าง แล้วพรุ่งนี้บ่ายค่อยเอามา มาตรา ๕๕ หน้า ๒๐ บรรทัดที่ ๒ มีคำว่า หรือราชการส่วนท้องถิ่น แต่เมื่อกี้มันมีหน่วยงานของรัฐมันไม่มีว่าส่วนท้องถิ่น ไม่รวมส่วนท้องถิ่น แต่ว่ามาตรา ๕๕ มีระบุว่า หรือราชการส่วนท้องถิ่น เมื่อกี้เราข้ามมามาตราอื่น มาตรา ๓๑ กับมาตรา ๔๖ วรรคสอง ไม่มีคำว่า ราชการส่วนท้องถิ่น แต่มาตรา ๕๕ มี

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : ขออนุญาตครับ คือมาตรา ๕๕ ประสงค์จะให้ตัดคำว่า ราชการส่วนท้องถิ่น ออกใช่ไหมครับ โดยให้เชื่อมโยงกับมาตรา ๓๑

เลขานุการ : ให้ข้อสังเกตไว้ว่า ในมาตรา ๕๕ มีคำว่า ราชการส่วนท้องถิ่น อยู่ด้วย และมาตรา ๓๑ กับมาตรา ๔๖ วรรคสองนั้น คำว่า หน่วยงานของรัฐ มันจะรวมถึงราชการส่วนท้องถิ่นไหม ถ้ารวมก็ควรจะตัดมาตรา ๕๕ คำว่า หรือราชการส่วนท้องถิ่น ออกไป ถ้าไม่รวมก็ควรจะเพิ่มในมาตรา ๓๑ กับมาตรา ๔๑ วรรคสองด้วย คำว่า ราชการส่วนท้องถิ่น

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ผมขออนุญาตสรุปอีกทีหนึ่งก็คือว่า เราไม่ได้เสนอให้ตัดอะไรนะ เป็นข้อสังเกต คือ มาตรา ๕๕ มีคำว่า หรือราชการส่วนท้องถิ่น แต่มาตรา ๓๑ กับมาตรา ๔๖ วรรคสอง มีคำว่า พนักงาน หรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐ ซึ่งมันมีข้อจำกัดสิทธิอะไรหลายอย่าง หรือได้สิทธิหลายอย่าง ทีนี้ส่วนท้องถิ่นหายไปไหน นี่เราสงสัยอยู่

เลขานุการ : ส่วนท้องถิ่น ไม่มีอยู่ ส่วนท้องถิ่น มันจะไปอยู่ในองค์การของรัฐหรือไม่ มาตรา ๕๖ ครับ นี่ก็มีอีก หรือราชการส่วนท้องถิ่น เหมือนกัน มาตรา ๕๖ นี่ก็เช่นเดียวกับมาตรา ๕๕

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ขออนุญาต ถ้าความหมายว่า พนักงานขององค์กรของรัฐ หมายถึงพนักงานส่วนท้องถิ่นด้วยก็ โอ.เค. นะครับ แต่ถ้าไม่หมายถึงสาระรายละเอียดก็หายไปนะครับ

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : ขออนุญาตครับ คือ ตามมาตรา ๔๖ ที่ไม่มีคำว่า ราชการส่วนท้องถิ่น คือมาตรา ๔๖ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการประกอบวิทยุการสื่อสาร คือมองว่าท้องถิ่นไม่มีอำนาจตรงนี้หรือเปล่าครับ เขาเลยไม่บัญญัติส่วนท้องถิ่น หมายความว่า ท้องถิ่นไม่มีอำนาจเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร

เลขานุการ : คือเราตั้งข้อสังเกต ถ้าเขาบอกว่าอย่างนี้เราก็ไม่ขัดข้อง เราตั้งข้อสังเกตไว้ ท้องถิ่นมันก็มี ทำไมเอกชนยังให้เอกชนทำได้ ในนี้ก็ให้เอกชนทำด้วย วิทยุชุมชน แล้วท้องถิ่นมันใหญ่กว่าชุมชน อย่าง พรบ. ชุมชน ที่จะเอาออกไม่ได้ เพราะเขาถือว่าจะไปขัดกับ อบต. อบจ. อะไรอันนั้น

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ผมเสนอความเห็นไปลงเนชั่นแล้ว ว่าการเปลี่ยนโครงสร้างของราชการส่วนภูมิภาคระดับท้องถิ่น ถ้าจะพิจารณาประเด็นนี้ต้องรอให้รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งความเห็นผมนะครับ ลงในเนชั่น

เลขานุการ : มาตรา ๕๖ ต่อนะครับ หน้า ๒๑ หรือชุมชน ท้องถิ่น หรือชุมชน คำว่า ท้องถิ่น น่าจะต่อเนื่องกันนะครับ หรือชุมชนท้องถิ่น หน้า ๒๑ วรรคสุดท้าย

การวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ การวางผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และการออกกฎ ได้นะครับ ไม่ต้องต่อ หรือจะต้องต่อ การออกกฎ คำว่า กฎ น่าจะต่อกับคำว่า ออก ที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน ให้รัฐจัดให้มีกระบวนการรับฟัง กระบวน จัดให้มีกระบวนการ การ น่าจะต่อกับคำว่า กระบวนรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการ

มาตรา ๕๗ ครับ บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีไหมครับมาตรา ๕๗ ผ่านนะครับ มาตรา ๕๘ ผ่านนะครับ มาตรา ๕๙ อันนี้ก็มี ราชการส่วนท้องถิ่น อีกครับ มาตรา ๕๙ ผ่านนะครับ มาตรา ๖๐ ครับ คำว่า ใน น่าจะติดกับคำว่า การ ได้รับความคุ้มครอง มาตรา ๖๐ นะครับ ใน ควรจะติดกับคำว่า การ ความ น่าจะติดกับคำว่า เสียหาย ต่อไปวรรคสองนะครับ ให้มีองค์การหรือให้มีองค์กร ปกติ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : คือในประเด็นนี้ผมเองก็ไม่กล้า

เลขานุการ : เพราะเมื่อกี้มีอยู่มาตราหนึ่ง ที่เรื่องเกี่ยวกับสื่อมวลชน มาตรา ๔๗ ใช่ไหมครับ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ขออนุญาตระหว่างท่านหา ผมขออนุญาตให้ความเห็นนะครับ อย่างฉบับอย่างนี้เคยให้กับท่านสุพจน์คุยเป็นการส่วนตัวไปแล้วนะครับ คำว่า องค์กร กับ องค์การ ความเห็นผมนะมันต่างกัน แต่ใช้ในสิ่งที่ผิดเป็นถูก ถูกเป็นผิด ผมมีความเห็นเหมือนกับท่านอดีตประธานศาลรัฐธรรมนูญที่ตัดสินคดีหุ้นพรรคหนึ่ง ซึ่งท่านให้ความเห็นเรื่องความเห็นส่วนตัวของท่านเองในท้ายคำพิพากษาไว้ ข้อแตกต่างของ องค์กร กับ องค์การ ไว้นะครับ แต่ในรัฐธรรมนูญทุกฉบับรวมทั้งฉบับนี้ด้วย มันใช้สับสนกัน เราก็ไม่รู้ความหมาย แต่ว่าถ้าเราจะไปตีประเด็นอันนี้เรื่องมันจะใหญ่เลย เรื่องมันจะเกินหน้าที่เรา

เลขานุการ : มันมีมาตรา ๔๗ วรรคสอง เขาเขียนไว้ว่า ให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระองค์กรหนึ่ง แต่พอมาตรา ๖๐ ในวรรคสอง ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ จะตั้งข้อสังเกตไหมครับ คือมาตรา ๔๗ วรรคสองบอกว่า ให้มีองค์กรของรัฐ แต่พอมาตรา ๖๐ วรรคสองบอกให้มี องค์การ ตั้งข้อสังเกต

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ขอเรียนเพิ่มเติมนิดหนึ่ง จะเป็นองค์กรบริหารราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด ใช้ผิดมา ที่จริงในตามตัวพระราชบัญญัติใช้คำว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล แต่เวลาคนอื่นไปเขียนหรือไปพูด องค์กร หมด ยกตัวอย่างอีกกรมหนึ่ง ข้าราชการกรมนั้นเองยังใช้ผิด คือกรมการพัฒนาชุมชน จะพูดว่า กรมพัฒนาชุมชน นี่ผมขอเปรียบเทียบนะครับ ทีนี้มา องค์การ กับ องค์กร ต่างกันอย่างไร อย่างท่านอดีตประธานศาลรัฐธรรมนูญท่านให้ข้อสังเกตไว้ ท่านเปรียบเทียบกับภาษาต่างประเทศว่า องค์การ เป็นองค์กรใหญ่ องค์กรอยู่ในองค์การ ท่านเปรียบเทียบอย่างนั้น ท่านยกตัวอย่างเยอะเลยนะครับ อันนี้ผมก็เรียนข้อมูลให้

เลขานุการ : แต่จริง ๆ ถ้าพอมาดูอย่างที่พี่บอกนะครับ มาตรา ๔๗ มันน่าจะใหญ่นะ การจัดสรรความถี่ แต่ว่าพอคุ้มครองผู้บริโภค องค์การใหญ่กว่าอีก ได้นะครับ เพราะว่าตรงมาตรา ๖๐

วรรคสอง ตรงบรรทัดสุดท้ายของ องค์ ถ้าเป็น องค์การ ก็คือ องค์การอิสระ ถ้า องค์กรอิสระ ก็ต้องเปลี่ยนเหมือนกันนะครับ ฉะนั้นเขียนให้เหมือนกัน

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : ขอโทษครับ ถ้าเกิดเราดูมาตรา ๖๓ วรรคแรก ก็จะมี องค์การเอกชน องค์การพัฒนาเอกชน ตรงนี้เราจะใส่ไปด้วยไหมครับ มาตรา ๖๓ วรรคแรก

เลขานุการ : มาตรา ๖๓ วรรคแรก

นายไกรสิทธิ์ ธัมมัญญู : องค์การเอกชน องค์การพัฒนาเอกชน ใช้คำว่า องค์การ ครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : คำนี้ได้มีการท้วงไปตั้งแต่คราวที่แล้ว แล้วเขาไม่ได้แก้ แสดงว่าเขายืนยันยืนตามนี้แล้วนะครับ เพราะคราวที่แล้วผมเป็นคนเสนอเองว่า ควรจะเขียนให้เหมือนกัน แต่ว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงแสดงว่าเขายืนตามนี้อยู่แล้ว

เลขานุการ : จะติงไหมครับ ไม่ติง ผ่าน อย่างนั้นผ่านนะ ไม่เอานะ โอ.เค. หน้า ๒๒ มาตรา ๖๑ คำว่า การ น่าจะต่อกับคำว่า ปฏิบัติ ให้มีการตรวจสอบ จบนะครับ วรรคสองผ่านนะครับ

ส่วนที่ ๑๑ เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม วรรคแรก บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ วรรคสองผ่านนะครับ มาตรา ๖๓ ครับ วรรคแรกไม่มีปัญหาผ่านครับ วรรคสองให้ข้าราชการรวมตัวกันได้ รวมกลุ่มกัน วรรคสาม อันนี้ไม่มีคำ เห็นควรให้สัมพันธ์กับเมื่อกี้นี้ มาตราอื่น ๆ เมื่อกี้นี้มันไม่มีคำว่า รักษา หรืออันนี้เน้นว่า หน้า ๒๓ มาตรา ๖๔ ครับ วรรคแรกผ่านนะครับ วรรคสองผ่านครับ วรรคสามผ่านนะครับ วรรคสี่ผ่านนะครับ

ส่วนที่ ๑๒ สิทธิชุมชน บรรทัดที่ ๓ มาตรา ๖๕ การ บำรุงรักษา การ ต้องต่อเนื่องกับ บำรุงรักษา หน้า ๒๔ มาตรา ๖๖ ในการอนุรักษ์บำรุงรักษา อันไหนครับ

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : ว่าติดอย่างไรครับ ในการ

เลขานุการ : ในการอนุรักษ์ใช่ไหมครับ ในการ ควรจะติดกับคำว่า อนุรักษ์ นะครับ บำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน ย่อมได้รับความคุ้มครองตามความเหมาะสม----------

วรรคสองครับ อันนี้คงไม่มีปัญหา จะกระทำมิได้ มิได้ จะต้องติดไหม ถ้าติดมันเน้นได้ก็ดี คำว่า มิได้ น่าจะต่อเนื่องกับ จะกระทำมิได้ เพราะมันจะได้เน้นควรต่อเนื่องกันนะครับ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ด้าน น่าจะอยู่ต่อเนื่องกับ สิ่งแวดล้อม หรือทรัพยากรธรรมชาติ หรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว วรรคต่อมานะครับ

สิทธิของชุมชนที่จะฟ้องหน่วยราชการ ผ่านนะครับ

ส่วนที่ ๑๓ สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ บรรทัดที่ ๒ ตามรัฐธรรมนูญนี้ นี้ น่าจะต่อคำว่า รัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มิได้ มิได้ ต้องติดกันนะครับ

ในกรณีที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ผู้ทราบการกระทำดังกล่าวย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการดังกล่าว ผ่านนะครับ

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้พรรคการเมืองใดเลิกกระทำการ การ น่าจะต่อกับ กระทำ นะครับ ตามวรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญอาจสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าวได้ บรรทัดที่ ๒ วรรคต่อมา

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามวรรคสาม ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารของพรรคการเมือง พรรค น่าจะมาติดกับ การเมือง นะครับ ที่ถูกยุบในขณะที่กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐะรรมนูญมีคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๖๘ บุคคลย่อมมีสิทธิต่อต้านโดยสันติวิธีซึ่งการกระทำใด ๆ ที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ผ่านนะคัรบ

หมวด ๔ หน้าที่ของชนชาวไทย มาตรา ๖๙ ผ่านนะครับ มาตรา ๗๐ ผ่านนะครับ มาตรา ๗๑ ผ่านนะครับ หน้า ๒๖ มาตรา ๗๒ ผ่านนะครับ มาตรา ๗๓ ครับ มาตรา ๗๓ วรรคแรก ผ่านนะครับ วรรคสองครับ ผ่านนะครับ วรรคสาม

นายมหินทร์ สุรดินทร์กูร : มาตรา ๗๓ ท่านทรงมีข้อสังเกตไหม หรือไม่มีเหมือนราชการส่วนท้องถิ่นเหมือนกันครับ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ขออนุญาต แต่มีคำว่า พนักงาน ลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ เหมือนกับมาตราอื่น ๆ ที่ไม่มี แต่ผมจะเข้าใจว่า คำว่า พนักงาน กระโดดมา ของหน่วยงานของรัฐ ทีนี้เรา

ก็ตีความหมายว่า ส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐ ทีนี้ถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐมันก็ชัด ทำไมเขาไม่ใส่ให้เหมือนกัน

เลขานุการ : นั่นน่ะสิครับ ผมก็เคยติงไปคราวที่แล้ว พรุ่งนี้บ่ายโมงได้นะครับ ผ่านหมดนะครับ

หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๗๔ ครับ ตรา กฎหมาย ควรจะต่อเนื่องกันติดกันครับ หน้า ๒๗ วรรคสอง ของมาตรา ๗๔ บริหารราชการแผ่นดิน คงไม่เป็นไรนะหรือต่อ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ก่อนอื่นต้องชมท่านสุพจน์ ท่านเป็นคนละเอียด และที่ท่านมีความเห็นนั่นถูกต้อง ผมก็เหมือนกับที่ผมเคยทราบ เคยปฏิบัตินะครับ คือถ้าถ้อยคำเดียวกันแต่มันมีพยางค์ ๒ พยางค์ จะต้องอยู่ในบรรทัดเดียวกัน ถ้าไม่อยู่ในบรรทัดเดียวกันต้องมี Dash ต้องมีขีดแดช ในบรรทัดต้น หรือถ้าเป็นคนละคำ เป็น ๒ คำ ๓ คำ แต่ความหมายก็ต้องติดกันก็ควรจะอยู่ในบรรทัดเดียวกัน ถ้าไม่ได้อยู่ในบรรทัดเดียวกันเลื่อนมาอีกบรรทัดต้องมี แดช แต่ในปัจจุบันนี้เขาไม่นิยมหรืออย่างไรก็ไม่รู้หายไปเป็นลักษณะนั้น แต่ทีนี้มีประเด็นว่าที่เราทำนี่ก็คิดว่าเราทำตามความรู้ความเข้าใจของเราที่ว่าถูกต้องแล้ว ทีนี้เราก็เกรงว่าทำแล้วหาว่าเราละเอียดยิบไปหรือเปล่า

เลขานุการ : รัฐธรรมนูญมันเป็นแม่บทมันน่าจะเป็นตัวอย่างให้กับกฎหมายอื่น ๆ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : อันนี้ถ้าเผื่อตัวคำนี่ โอ.เค. ไม่ให้เว้น แต่ในกรณีที่ถ้าเราแยกเพื่อบริหาร เพื่อ ตัว Apposition บริหาร เป็น Verb ราชการแผ่นดิน เป็นตัวนาม เพราะฉะนั้นในนี้ เพื่อบริหารแล้วก็มาต่อกันอีกก็ยังได้นะครับ ไม่ใช่ บริหารราชการแผ่นดินอย่างนั้นอีกเรื่องหนึ่ง

เลขานุการ : อันนี้ต่อนะครับ มาตรา ๗๕ ตรงบรรทัดที่ ๒ สุดท้ายเลย ในแต่ละปีของการบริหารราชการแผ่นดิน ของ ไม่จำเป็นนะครับ ตามกฎหมายในการตรากฎหมายนั้นต้องต่อนะครับ

ส่วนที่ ๒ แนวนโยบายด้านความมั่นคงของรัฐ มาตรา ๗๖ ครับ บรรทัดที่ ๓ ความ น่าจะอยู่ในบรรทัดเดียวกับ มั่นคง ผ่านนะครับ

ส่วนที่ ๓ แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

มาตรา ๗๗ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายในด้านการบริหารราชการแผ่นดินดังต่อไปนี้ หน้า ๒๘ (๑) ผ่านนะครับ (๒) ครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : (๒) ในบรรทัดที่ ๔ นะครับ ผมคิดว่าน่าที่จะตัดคำว่า จังหวัด ออกไป ข้อความมันจะเป็นอย่างนี้นะครับ การพัฒนาประเทศและสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนพัฒนาและงบประมาณในการพัฒนา เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ นะครับ ตัดคำว่า จังหวัด ออก นี่ความมันจะต่อเนื่องกันไหม เพราะว่า พัฒนาจังหวัด

เลขานุการ : การบริหารราชการส่วนกลางส่วนภูมิภาค

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : คือ งบประมาณในการพัฒนาจังหวัด จัดระบบ ยังต้องมีไหม จังหวัด

เลขานุการ : อันนี้ (๒) จัดระบบการบริหารส่วนกลางราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคนี่น่าจะวรรคใช่ไหมครับ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ในเรื่องพัฒนาจังหวัด จะตัด จังหวัด ออกไหม เผอิญมันมีคำว่า ส่วนกลาง อยู่ด้วย แล้วพออันนี้เลยมาพัฒนามาเน้นหนักว่า เป็นการพัฒนาจังหวัด นะครับ ที่ว่า ส่วนกลางนี้ต้องควรเว้นวรรคอยู่แล้วนะครับ จะเป็นอย่างนั้นไหม คือ จัดระบบบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น พอพูดถึงแผนพัฒนานี่ก็เลยเน้นเฉพาะ จังหวัด คำว่า จังหวัด นี่ก็รวมถึงท้องถิ่นด้วย แต่ไม่รวมถึงส่วนกลาง จะเป็นอย่างนั้นไหม

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : คือในการพัฒนาจังหวัด ถ้าเผื่อเราดูย้อนกลับไปที่ว่า ในบรรทัดที่ ๓ และสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนพัฒนาและงบประมาณ แล้วก็มาถึง ในการพัฒนา เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ คำว่า จังหวัด จำเป็นต้องมีไหม

เลขานุการ : เป็นการเน้น ต้องมีไหม คงไม่เสียหาย

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : คือข้างบนนี่คุณไปเน้นคำว่า จังหวัด กับ ส่วนท้องถิ่น ส่วนภูมิภาคออกแล้ว แล้วถ้าเผื่อว่าคุณไปเขียนคำว่า จังหวัด ลงไปตรงนี้อีก ซึ่งมันก็กลายเป็นว่า มันแยกออกมาอีกหรือเปล่า สนับสนุนให้จังหวัดมีแผนพัฒนาและงบประมาณในการพัฒนา

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ก็มีเหตุผล แต่ว่าให้เป็นลักษณะว่าเป็นการเน้น

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : เฉพาะจังหวัดหรือเปล่า

นายทรง บัณฑิตนันทิ : เพราะว่าข้างบนมันพูดถึงส่วนกลางด้วย เลยมาเน้นด้วย ลักษณะนั้นเป็นการเน้น คือใส่ก็ได้ ไม่ใส่ก็ได้ แต่ว่าเป็นการเน้นสำหรับคนที่อ่านไม่ชัดเจนอะไรอย่างนี้นะ เพราะการพูดถึงแผนมันจะติดปาก แผนพัฒนาจังหวัด แผนอะไรต่ออะไร ติดปาก

เลขานุการ : ผ่านครับ (๓) ครับ (๓) และระบบ สาธารณูปโภค น่าจะต่อกันนะครับ แยกได้นะ โอ.เค. (๔) ครับ (๕) ครับ นี่เพิ่มเติมมาใหม่ทั้งหมด (๖) ผ่านนะครับ (๗) ผ่านนะครับ (๘) หน้า ๒๙ ครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : หน้า ๒๙ ใช่ไหมครับ หน้า ๒๙ (๘) ใน (๘) รัฐต้องดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ถ้าเผื่อเราดูตามมาตรา ๖๓ เปิดไปดูนะครับ เขามีใช้คำว่า ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ เพราะฉะนั้นในนี้น่าที่จะมี ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ไหม เพราะว่าคงจะไม่ใช่สนับสนุนเจ้าหน้าที่ที่ไม่ใช่ข้าราชการอย่างเดียวนะครับ จัดสวัสดิการ จัดสิทธิประโยชน์ น่าจะเป็นของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ดูตามมาตรา ๖๓ วรรคสอง ถูกต้องไหมครับ เขาใช้คำว่า ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพราะฉะนั้นในการจัดให้มีสิทธิประโยชน์ก็น่าจะดำเนินการให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับสิทธิประโยชน์

นายทรง บัณฑิตนันทิ : นี่แสดงว่าข้าราชการนี่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในมาตรา ๖๓ แยกใช่ไหม แต่นี่ข้าราชการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไหม มันน่าจะเป็นเหมือนกันนะใช่ไหม ข้าราชการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไหม ความหมายตามบทกฎหมายน่าจะเป็น

เลขานุการ : ถ้าแท้จริง ๆ แล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐปัจจุบันคือองค์กรอิสระ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ คือแยกจากข้าราชการมา

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ถ้าอย่างนั้น (๘) นี่ไม่ช่วยราชการ คือมันมีกฎหมายอื่นช่วยอยู่แล้วสิทธิดีอยู่แล้ว หรืออย่างไร เราไม่รู้เจตนา

เลขานุการ : พรุ่งนี้ให้มาทานอาหารที่นี่ แล้วประชุมเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา คือท่านมาแล้วท่านเสร็จจากโน่นแล้วให้มาทานข้าวที่นี่

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ผมว่าคงชุดเล็กเท่านั้นเองครับ คงไม่กี่คนเท่านั้นเอง ใครมาถึงก่อนก็ไล่ไปก่อนแล้วกัน

เลขานุการ : ก็ได้ เตรียมไว้ ผมจะมาเป็นเพื่อนทาน (๘) นี้ควรจะเพิ่มคำว่า

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ให้ตั้งเป็นข้อสังเกตไว้แล้วกันว่า วัตถุประสงค์คือต้องการเฉพาะเจ้าหน้าที่ก็ โอ.เค. ไปนะครับ แต่ว่ามีข้อสังเกตว่า

เลขานุการ : มาตรา ๖๓ วรรคสอง ระบุคำว่า ข้าราชการ ด้วย

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : จบส่วนที่ ๔ นี้

เลขานุการ : มีอะไรไหม เอาให้จบก็ได้

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ผมมีเพิ่มนิดเดียว ก็ในมาตรา ๗๙ มาตรา ๗๘ ผมไม่มีนะครับ

เลขานุการ : คุณภาพชีวิต ต้องต่อกับ คุณภาพ นิดเดียว มาตรา ๗๘ ครับ มาตรา ๗๙ พี่สุกรีเชิญครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : มาตรา ๗๙ ผมไป (๓) เลยในหน้า ๓๐ บรรทัดที่ ๒ นะครับ ผมเติมคำว่า ต่อ ลงไปตรงระหว่าง ให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก คือเดิมของเขาใช้คำว่าให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ผมเติมคำว่า ต่อ ลงไป ให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

เลขานุการ : และบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้า อย่างอื่นไม่มีนะครับ

ส่วนที่ ๕ มาตรา ๘๐ (๑) อย่างเป็นธรรม ธรรม ต่อท้ายคำว่า เป็น ถูกนะครับ กระบวนการยุติธรรม นี่ไม่เป็นไรนะครับ (๔) ผ่านได้นะครับ

ส่วนที่ ๖ แนวนโยบายด้านการต่างประเทศ บรรทัดที่ ๓ มาตรา ๘๑ รวมทั้งตามพันธกรณีที่ได้กระทำไว้ ไว้ นี้น่าจะต่อกับคำว่า กระทำ หน้า ๓๒ ส่วนที่ ๗ มาตรา ๘๒ ผ่านครับ มาตรา ๘๓ (๑) โดยอาศัยกลไก ตลาด ตลาด น่าจะติดคำว่า กลไก แล้วก็ (๑) บรรทัดที่ ๒ จากสุดท้ายของ (๑) รักษาผลประโยชน์ น่าจะต่อนะครับ รักษาผลประโยชน์ คือประเดี๋ยวมันจะเว้นเพราะว่าอันนี้พออย่างที่เขาพิมพ์ รักษา เหมือนคำโดด ๆ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : คือ รักษา มันเป็นลักษณะของมัน เป็นความหมายหนึ่ง ผลประโยชน์เผอิญมันติดกัน ถ้าเราเอา รักษาผล แล้ว ผล กับ ประโยชน์ ห่างกันไม่ได้ อันนี้เผอิญ ประโยชน์มันอยู่รวมกันเสียแล้ว มันก็ รักษา เผอิญก็ ผลประโยชน์อีกบรรทัดหนึ่งก็น่าจะได้

เลขานุการ : ก็ไม่เป็นไรนะ โอ.เค. ผมไม่ขัด----------

เลขานุการ : (๓) ผ่านนะครับ (๔) ผ่านครับ (๕) ผ่านครับ (๖) เหมือนมาตราเมื่อกี้นะครับ

นายทรง บัณฑิตนันทิ : โดยทั่วไปภาษากฎหมายจะใช้ โดย มากกว่านะครับ

เลขานุการ : แต่มันมีอยู่มาตราหนึ่งมีคำว่า ใน น่าจะใช้ให้เหมือนกัน (๘) ผ่านนะครับ (๙) ผ่านนะครับ (๑๐) ผ่านครับ (๑๑) ผ่านครับ (๑๒) (๑๓) (๑๔) ผ่านนะครับ

ส่วนที่ ๘ แนวนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๘๔ วรรคแรก ผ่านครับ (๑) บรรทัดที่ ๔ มีคำว่า ด้วย อยู่โดด ๆ ด้วยการให้ประชาชน จะต้องติดไหมครับ หรือปล่อยไว้อย่างนี้ได้

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ควรจะติดครับ ถ้าติดได้ก็ดีว่าอย่างนั้นเถอะ เพราะถ้อยคำมันต่อเนื่องกัน

เลขานุการ : (๒) ผ่านนะครับ (๓) ครับ (๔) บรรทัดที่ ๒ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน ในการ ควรจะติดกับคำว่า สงวน นะครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ขอย้อนไปอีกที ถ้าเราเอา ด้วย ลงมาอยู่ข้างล่าง ด้วยการให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีผลกระทบต่อนโยบายการใช้ที่ดินนั้นร่วมในการตัดสินใจด้วย ผมอยากตัดคำว่า ด้วย ในตอนท้ายนี้ออก ข้อความก็จะเป็นว่า ด้วยการให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีผลกระทบต่อนโยบายการใช้ที่ดินนั้นร่วมในการตัดสินใจ

เลขานุการ : ตัดคำว่า ด้วย ออก ไม่เป็นไรเราตั้งข้อสังเกตไว้ เพราะข้างบนมีด้วยแล้ว ข้างล่างมีด้วยอีก

นายทรง บัณฑิตนันทิ : ขออนุญาต ความเห็นผมก็ได้ทั้งสองทางนะครับ

เลขานุการ : ทางข้างบนมีคำว่า ด้วย เอาคำนี้ออก

นายทรง บัณฑิตนันทิ : จะตัดบนก็ได้ จะตัดล่างก็ได้ แต่ถ้าตัดบนตามหลักการเขียนหนังสือนี่มันเน้น ตัดอันบนแล้วมาเน้นข้างล่างดีกว่า หรือจะเป็นโดยก็ได้ ใจความก็เหมือนกัน ก็แล้วแต่ครับ

เลขานุการ : คือเห็นควรตัดคำว่า ด้วย ข้างบนออก

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : มันได้ทั้งสองอย่าง คำว่า ด้วย ข้างบนนั้นเปลี่ยนเป็นคำว่า โดยให้เขาเลือกเอา

เลขานุการ : ถ้าไม่เอาก็ตัดตอนท้ายออก (๕) ครับ บรรทัดที่ ๒ สวัสดิภาพ ควรติดกันไม่มีอะไรครับ หน้า ๓๕

ส่วนที่ ๙ แนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ ทรัพย์สินทางปัญญา และพลังงาน

(๑) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ ติดกันนะครับ ติดคำว่า เทคโนโลยี นะครับ

(๒) รวมทั้งให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา อันนี้ก็ทางปัญญาอีกครับ ควรติดกันนะครับ (๓) ครับ

ส่วนที่ ๑๐ แนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (๑) ผ่านครับ (๒) รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ ควรจะติดกันนะครับ (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จะต้องติดไหมครับ ตรวจสอบ ผ่านนะครับ (๔) ผ่านนะครับ (๕) ผ่านนะครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ข้อสุดท้ายนี่ช่วยอธิบายให้ผมฟังนิดหนึ่ง

เลขานุการ : การมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรานี้ต้องคำนึงถึงสัดส่วนของชายและหญิงที่ใกล้เคียงกัน

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : คือตรงนี้จะให้เข้าใจว่ากรรมาธิการสดศรี แปรญัตติตรงนี้มาให้สัดส่วนเท่าเทียมกัน ใกล้เคียงกันนี่ก็เลยทำให้ความเลยดูไม่ออกว่า ตั้งแต่ (๑) ถึง (๕) การจำกัดส่วนเป็นอย่างไร ดูแล้วมันลอย ๆ ขึ้นมาเฉย ๆ อันนี้ไม่ได้ค้านเขาเลยนะ รู้สึกว่าคนที่แปรญัตติตั้งใจจริง ๆ เป็นข้อสังเกตของผมเท่านั้นเอง

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑
สำนักรายงานการประชุมและชวเลข